

Krośnieńska Biblioteka
Publiczna

*Krośnieńskie
zeszyty
biblioteczne*

Nr 28/29

Krosno

2011

Krośnieńska Biblioteka Publiczna

***Krośnieńskie Zeszyty
Biblioteczne***

Nr 28/29

Krosno 2011

Spis treści

Działalność merytoryczna Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w 2009 roku. <i>Oprac. S. Wójtowicz</i>	5
Oddział dla Dzieci Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej a dane statystyczne w oj. podkarpackim. <i>M. Marcinik</i>	20
Biblioteka zawsze po drodze... Tydzień Bibliotek w KBP. <i>M. Machowicz</i>	21
Nagroda dla Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej. <i>M. Machowicz</i>	22
Spotkanie z książką w Domu Pomocy Społecznej nr 2 w Krośnie. <i>G. Bukowska</i>	23
Projekty 2011 w Krośnieńskiej Bibliotece. <i>M. Machowicz</i>	26
W roli głównej – czytelnik. Konferencja w Lwowskiej Obwodowej Bibliotece dla Dzieci. <i>M. Machowicz</i>	27
Standardy w bibliotekach publicznych. <i>M. Machowicz</i>	29
Działalność Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w świetle wybranych standardów międzynarodowych. <i>T. Leśniak</i>	30
Standardy, normy i wskaźniki dla bibliotek. Zestawienie bibliograficzne. <i>Oprac. M. Patla</i>	37
Praca z czytelnikiem dziecięcym. <i>M. Machowicz</i>	41
Spotkanie bibliografów w Bibliotece Narodowej. <i>W. Belcik</i>	42
XIII Warsztaty JHP BN. <i>G. Ziembicka</i>	44
Wykorzystanie tekstu literackiego w pracy z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym. <i>B. Kruczkowska</i>	45
„Projekt digitalizacyjny dla małych i średnich instytucji kultury”. <i>M. Adamek-Jurczak</i>	47
KBP w prasie centralnej. <i>Zebr. J. Łach</i>	48
Staże i praktyki w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej. <i>Zebr. Wanda Belcik</i>	49
Kronika. <i>Zebrały i oprac. W. Belcik, T. Leśniak</i>	50

Działalność merytoryczna Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w roku 2009

Krośnieńska Biblioteka Publiczna to miejsce atrakcyjnych form edukacji i kształcenia, miejsce wykorzystywania technologii komputerowych, a także ośrodek aktywizujący środowiska twórcze i upowszechniający bogate i różnorodne działania animacji kulturalnej, to również miejsce przyjazne dla czytelników specjalnej kategorii.

Działalność merytoryczna Biblioteki służy realizacji celów statutowych oraz zadań wynikających z przepisów prawa, w tym Ustawy o bibliotekach (Dz.U. 1997 r., nr 85, poz. 539 z późn. zm.).

I. Stan organizacyjny i status formalno-prawny Biblioteki

Krośnieńska Biblioteka Publiczna działa na podstawie Ustawy o bibliotekach z 27 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr z późn. zm.), Statutu z 1999 r. nadanego przez Organizatora oraz przepisów resortowych Ministerstwa Kultury.

Od 1 marca 1999 r. Krośnieńska Biblioteka Publiczna, zgodnie z przepisami ustawy reformującej administrację publiczną, została przekształcona z wojewódzkiej na samorządową instytucję kultury i na podstawie Uchwały Nr V/101/99 Rady Miejskiej w Krośnie z dn. 11 marca 1999 r. z późn. zm. podlega Gminie Krosno na prawach powiatu grodzkiego. Wpisana jest do Księgi Rejestrowej UM w Krośnie nr III pod nr 2/99 i działa na podstawie Statutu nadanego przez Organizatora, Ustawy o bibliotekach z 27 czerwca 1997 r. z późn. zm. oraz innych przepisów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 1 grudnia 2003 r. pełni również zadania biblioteki powiatowej na podstawie Uchwały Nr XIV/299/2003 Rady Miasta Krosna z dn. 28 listopada 2003 r. Zadania realizowane na rzecz bibliotek samorządowych powiatu krośnieńskiego są finansowane przez powiat ziemski. Na prowadzenie działalności powiatowej w 2009 roku KBP w Krośnie otrzymała środki w wysokości 43.420 PLN.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna składa się z Biblioteki Głównej przy ul. Wojska Polskiego 41, Oddziału dla Dzieci oraz siedmiu filii miejskich zlokalizowanych w poszczególnych osiedlach miasta.

II. Zbiory biblioteczne

Na koniec 2009 roku zbiory Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w Krośnie liczyły: 252.181 wol. książek (w tym w Bibliotece Głównej: 142.578 wol.), 46.491 jednostek zbiorów specjalnych (w tym: 41.929 jednostek inwentarzowych zbiorów. audiowizualnych), 2.378 oprawnych czasopism.

Struktura zbiorów przedstawiała się następująco: literatura piękna dla dzieci 52.919 wol. (21%), literatura piękna dla dorosłych 103.139 wol. (41%), literatura popularnonaukowa 96.123 wol. (38%).

W roku 2009 przybyło 12.219 wol. za kwotę 277.902,37 PLN, w tym: z zakupu 10.534 wol. za 259218, 87 PLN (dla Biblioteki Głównej 6.609 wol. za 176.423,18 PLN, dla filii 3.925 za 82795,69 PLN), z darów 549 wol. za 4.769 PLN (dla Biblioteki Głównej 224 wol. za 2.318 PLN, dla filii miejskich 325 wol. za 2.451 PLN) i innych wpływów 1.136 wol. za 13.914,50 PLN (dla Biblioteki Głównej 629 wol. za 7.326,90 PLN, dla filii miejskich 507 wol. za 6.587,60 PLN) oraz 1.155 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych za 17.093,99 PLN.

Zakup zbiorów w 2009 roku Biblioteka sfinansowała z własnego budżetu kwotą 259.573,36 PLN, uzupełnioną kwotą 16.645 PLN z Programu operacyjnego Promocja Czytelnictwa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Średnia cena książki zakupionej w 2009 roku wyniosła 24,60 PLN.

Na prenumeratę czasopism bieżących (154 tytuły w 262 egzemplarzach) wydatkowano 30.837,55 PLN.

Zgodnie z harmonogramem kontroli stanu zbiorów, przeprowadzono inwentaryzację księgozbioru w Filii nr 8 (obecnie Oddział dla Dzieci) i cząstkowo w Filii nr 2.

Ogółem ze zbiorów wycofano 5.765 woluminów o wartości 17.487,49 PLN, w tym w wyniku selekcji 616 jednostek za 727,75 PLN.

III. Czytelnicy i czytelnictwo

W 2009 roku biblioteki zarejestrowały 18.176 stałych czytelników (-1,6% rok do roku) w wypożyczalniach, którzy odwiedzili je 129 545 razy (+0,2% rok do roku) i 42 491 czytelników (+1% rok do roku) w czytelnich.

W wypożyczalniach udostępniono na zewnątrz 390.445 jednostek zbiorów (-2,3% rok do roku).

Struktura wypożyczeń w przedstawiała się następująco: literatura piękna dla dzieci i młodzieży - 21%, literatura piękna dla dorosłych - 51%, literatura popularnonaukowa - 28 %.

W czytelnich wykorzystano na miejscu z 118.352 wydawnictw zwartych i ciągłych (-1,4% rok do roku) i wypożyczono 3.486 czasopism. (+0,7% rok do roku). W Filii nr 6 - Centrum Multimedialne wypożyczono 44.456 „książek mówionych” (-12,7% rok do roku), 461 książek i druków towarzyszących, 192

kasety video i 1.182 płyty DVD. W Bibliotece Głównej wykorzystano 807 jednostek zbiorów specjalnych – dżs, map i in. (+14,7% rok do roku).

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych korzystano ze zbiorów 20 bibliotek, do których skierowano 25 zamówień. Wypożyczono tym sposobem 15 książek.

Z dostępu do Internetu w Bibliotece skorzystało 12.443 użytkowników, którzy uiścili opłaty w wysokości 5.287,50 PLN: w Bibliotece Głównej 5.691 (-16,6% rok do roku) użytkowników, opłaty 4.109 PLN; w filiach bibliotecznych 6.752 użytkowników, opłaty 1.178,50 PLN.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna w 2009 roku była odwiedzana łącznie 172.036 razy. Czytelnikom wypożyczono i udostępniono 513.105 wydawnictw zwartych, ciągłych i zbiorów specjalnych.

W przeliczeniu uzyskanych wyników na średnie dziennie i wskaźniki, biblioteki zarejestrowały:

- odwiedziny w wypożyczalniach – 471 czytelników dziennie,
- odwiedziny w czytelniach – 164 czytelników dziennie,
- uczestnicy imprez – 60 osób dziennie,
- udostępnianie na zewnątrz – 1.448 jednostek inwentarzowych dziennie (w tym: 176 kaset „książki mówionej),
- udostępnianie w czytelniach – 452 wydawnictw zwartych i ciągłych dziennie
- udzielano 103 informacje dziennie,
- zakup książek na 100 mieszkańców – 22 wol.,
- zakup książek na 100 czytelników – 57,9 wol.,
- czytelnicy na 100 mieszkańców – 38,2,
- wypożyczenia na 100 mieszkańców – 1.080.

IV. Działalność wydawnicza biblioteki, realizowane projekty

Biblioteka Główna wydała *Krośnieńskie Zeszyty Biblioteczne* nr 24, 25, *Katalog literatury popularnonaukowej zakupionej do Czytelni Głównej i Wypożyczalni Głównej* (6 numerów), *Kalendarium rocznic i wydarzeń w 2010 roku, Żyję. Mam to na piśmie. Antologia prac laureatów Krośnieńskiego Konkursu Literackiego 2000-2009, Teatr, teksty i preteksty... edukacja teatralna dzieci.*

Ponadto opracowano informacje do Kroniki Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej (Dz. Informacyjno Regionalny, Salonik Artystyczny, Filia nr 4 i Oddział dla Dzieci), 5 programów o działalności kulturalno-edukacyjnej realizowanej w KBP do Podkarpackiego Informatora Kulturalnego, 12 miesięcznych programów działalności kulturalno-edukacyjnej na stronę www Biblioteki, 10 folderów o prezentowanych twórcach regionalnych, 20 informacji o działalności Biblioteki do miesięcznika *Croscena*, 5 programów działalności k-o do Punktu Informacji Turystycznej, liczne materiały reklamowe oraz zaproszenia i dyplomy dla uczestników zajęć, spotkań, konkursów w Bibliotece Głównej i filiach.

Krośnieńska Biblioteka podjęła również skuteczne działania w celu pozyskania pozabudżetowych środków finansowych, umożliwiających rozszerzenie jej działalności, zarówno pod względem działań merytorycznych jak i rozwoju infrastruktury technicznej. W ramach pozyskanych pozabudżetowych środków zrealizowano projekty:

„Rozbudowa i digitalizacja regionalnych zasobów informacyjnych Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej” z Programu „Mecenat 2009”

W ramach realizacji zadania zakupiono sprzęt do digitalizacji zbiorów, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie dLibra, umożliwiające tworzenie biblioteki cyfrowej. W efekcie realizacji projektu powstały dwa portale: Krośnieńska Biblioteka Cyfrowa (www.kbc.krosno.pl) oraz Krośnieńska Baza Informacji Regionalnej (www.kbir.krosno.pl). Obydwie bazy są rozbudowywane o nowe dane i publikacje.

„Teatr, teksty i preteksty... edukacja teatralna dzieci” – projekt realizowany ze środków MKiDN z Programu „Edukacja kulturalna i diagnoza kultury” oraz Gminy Krosno z udziałem dzieci z Krosna i powiatu krośnieńskiego

Projekt miał na celu popularyzację wiedzy o teatrze i pobudzanie dzieci do działań rozwijających ich zdolności aktorskie, a także kształcenie umiejętności wyrażania się poprzez ekspresję, ruch oraz prezentację swoich umiejętności przed publicznością. W ramach zadania odbyły się warsztaty prowadzone przez aktorów Andrzeja Piecucha z Teatru „Maska” w Rzeszowie, Marcina Truszczyńskiego z Teatru „Mer” z Łodzi, Annę Demczuk z Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie; konkursowy przegląd inscenizacji pn. „Festiwal Bajek i legend świata”; cztery spotkania z autorkami scenariuszy i sztuk teatralnych Lilianą Bardijewską oraz Kaliną Jerzykowską, a także spotkanie warsztatowe dla laureatów konkursu w Teatrze „Maska” w Rzeszowie i udział w spektaklu „Wróżka Bzów”. Na zakończenie dzieci obejrzały dwa przedstawienia w wykonaniu Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie pt. „Pchła Szachrajka”. W projekcie uczestniczyło 710 osób.

„Krośnieński Kalejdoskop Literacki – promocja literatury najnowszej” – projekt realizowany ze środków MKiDN z Programu „Literatura i czytelnictwo” Priorytet: „Promocja literatury i piśmiennictwa kulturalnego” oraz Gminy Krosno

Projekt objął cykl działań promujących czytelnictwo i miał głównie służyć popularyzacji literatury współczesnej wśród osób w różnym wieku i zróżnicowanych zainteresowaniach literackich. Na realizację zadania złożyły się dwa bloki imprez obejmujące głównie spotkania autorskie oraz działania towarzyszące, jak warsztaty i konkursy inspirowane tekstami literackimi; jeden blok adresowany był do dzieci i młodzieży (w tym Dni z Literaturą Dziecięcą), drugi – do osób dorosłych, studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Poszczególne

działania miały za zadanie zachęcać do sięgania po książki zapraszanych autorów oraz inspirować do dyskusji na temat literatury najnowszej. W ramach zadania odbyły się adresowane do dzieci 2 spotkania z Dorotą Gellner, spotkanie z Ewą Nowak, 2 spotkania z Marcinem Pałaszem, 2 spotkania ze Zbigniewem Dmitrocią, spotkanie z Andrzejem Grabowskim, 2 spotkania z Małgorzatą Strękowską-Zarembą oraz warsztaty literackie pn. „Jak powstaje książka”; adresowane do młodzieży i osób dorosłych: spotkanie z Jarosławem Klejnockim, spotkanie z Marcinem Świetlickim, Irkiem Grinem i Gają Grzegorzewską oraz promocja książki „Orchidea”, warsztaty twórczego pisania prowadzone przez Wojciecha Bonowicza, spotkanie z Danielem Odiją, spotkanie z Joanną Szczepkowską oraz spotkanie z Robertem Ostaszewskim. W projekcie uczestniczyło 915 osób.

Część inicjatyw o charakterze kulturalno-edukacyjnym realizowana była w ramach środków pozyskanych dodatkowo w **otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury ogłaszanych przez Gminę Krosno**. W ramach tego konkursu realizowano projekty:

„Środy ze Sztuką i Literaturą” – odbyły się m.in. spotkania: spotkanie z Adamem Ochwanowskim, Januszem Gołądą, Wojciechem Kuczokiem, Stanisławem Skotnickim, Krzysztofem Lisowskim, Jerzym J. Fałarą, Ryszardem Kulmanem i Krystyną Kulman oraz wernisaże malarstwa, rzeźby i rysunku Jacka Gołąbka, Zdzisława Pękalskiego, Piotra Worońca, Zdzisława Gila, Grzegorza Tomkowicza, Grzegorza Grzebieniowskiego, Tadeusza Masłyka, Barbary Kasprzyckiej-Łosiak oraz Barbary i Zbigniewa Marchewków. W zadaniu uczestniczyło 980 osób.

„Magia Czytania” – zadanie obejmowało cykl spotkań z twórcami literatury dla dzieci i młodzieży, a także imprezę promującą głośne czytanie dzieciom pod hasłem: „Krośnianie! – Wielkie Czytanie”. Dzieciom czytali m.in. Wiceprezydent Krosna Bronisław Baran, Anna Dubiel – przewodnicząca Komisji Kultury Sportu i Turystyki Rady Miasta Krosna, Maria Jurkowska – Dyrektor BWA, Ewa Bukowiecka – rzecznik Prasowy Starostwa Powiatowego w Krośnie, Odbyły się m.in. spotkania autorskie Grzegorza Kasdepke, Ewy Chotomskiej i Pawła Beręsewicza, Dzieci wzięły udział w konkursie głośnego czytania dzieci ph. „Kto czyta – wygrywa”, a do najmłodszych czytelników skierowany był spektakl teatralny w wykonaniu aktorów Studia Art-Re z Krakowa pt. „Kubuś Puszatek i przyjaciele”. Wszystkie zrealizowane działania miały zachęcić dzieci do sięgania po książkę oraz wskazywać na czytanie jako metodę rozwoju i edukacji. W zadaniu uczestniczyło 533 osoby.

„Edukacja literacka i artystyczna dzieci i młodzieży” – w ramach zadania zrealizowano spotkania dla dzieci oraz konkursy inspirowane książką: plastyczne – „Niegreczniaki” czyli ilustracje do książek Grzegorza Kasdepke, Wesola zakładka do książki, Wakacje nie z tej ziemi, Wandy Chotomskiej wesołe historie poezją malowane czyli ilustracje do utworów poetki, Krosno moje miasto, Polska

baśniowa czyli ilustracja do baśni związanej z historią Polski, Misie rysowane, Rysunkowy list do Świętego Mikołaja; recytatorskie – Słowa ponad granicami czyli poezja węgierska w interpretacji polskiej, Wielkanocne rymowanki, Czytam, bo lubię – Jesień, Wiersze Jana Brzechwy, Wiersze spod choinki; literackie – Wywiad z książkowym idolem, Spotkanie w Bullerbyn, Polskę znam czyli „odlotowa” wycieczka po Polsce. W zadaniu uczestniczyło 744 osoby.

X Krośnieński Konkurs Literacki. W grudniu 2009 r. odbyło się podsumowanie X edycji Krośnieńskiego Konkursu Literackiego, zorganizowanego pod patronatem Prezydenta Miasta Krosna i Starosty Powiatu Krośnieńskiego. W dziesięciu edycjach Krośnieńskiego Konkursu Literackiego udział wzięło 643 uczniów, na konkurs wpłynęło 1.139 prac. Nagradzane i wyróżniane utwory drukowane były w specjalnych numerach *Krośnieńskich Zeszytów Bibliotecznych*. W X edycji Krośnieńskiego Konkursu Literackiego uczestniczyło 89 uczniów. Jury dokonało oceny 156 prac. W części artystycznej wystąpił zespół „Dysonans” z Krosna. Z okazji X edycji Krośnieńskiego Konkursu Literackiego Biblioteka wydała, przy wsparciu finansowym gminy Krosno, książkę „Żyję. Mam to na piśmie”. Jest to antologia prac laureatów Krośnieńskiego Konkursu Literackiego w latach 2000-2009. Wstęp do antologii napisał Wojciech Bonowicz.

Łączna wartość zrealizowanych projektów: 327.068,28 PLN (w tym: dotacje MKiDN – 237.945,00 PLN, dotacje Gminy Krosno – 11.500,00 PLN, środki własne – 77.623,28 PLN).

V. Działalność informacyjno-bibliograficzna

W 2009 roku w Bibliotece Głównej i Filiach miejskich udzielano informacji i porad bibliograficznych. Biblioteki Krosna udzieliły łącznie 31.285 (+10,2% rok do roku) różnego rodzaju informacji czytelnikom indywidualnym: studentom, dziennikarzom, uczniom szkół średnich i pomaturalnych, studentom PWSZ w Krośnie, osobom prywatnym.

Czytelnia Główna, Dział Informacyjno-Regionalny, Czytelnia Internetowa i Oddział dla Dzieci zarejestrowały 14.668 udzielonych informacji i porad bibliograficznych przy korzystaniu z bibliografii tradycyjnych i elektronicznego katalogu Biblioteki.

W Bibliotece wykonano dla czytelników 46.068 kserokopii (w Czytelni Głównej 40.128 kserokopii, 133 dziennie; w Filii nr 4 – 5.940 kserokopii, 20 dziennie).

W Dziale Informacyjno-Regionalnym opracowano 5 zestawień bibliograficznych: „Biblioteki szkolne”, „Biblioteki samorządowe po 1989 roku”, „Eurosieroty, problem przełomu XX i XXI w.”, „Etyczne aspekty transplantacji i handlu narządami ludzkimi”, „Czasopisma bibliotekarskie”.

Ponadto prowadzono istniejące kartoteki i gromadzono lokalne pisma samorządowe, pisma stowarzyszeń. Zarejestrowano i opracowano 94 zespoły grupowe dżs. Systematycznie aktualizowano kartotekę zagadnieniową w bazie elektronicznej i uzupełniano bibliografię powiatu krośnieńskiego o wydawnictwa z 2009 roku.

W Dziale Informacyjno-Regionalnym Biblioteki Głównej kontynuowano opracowanie kartoteki zagadnieniowej w systemie elektronicznym oraz tworzenie bazy dżs. Centralny katalog czasopism uzupełniono o archiwizowane gazety i czasopisma własne oraz nabytki Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej i Biblioteki Muzeum Podkarpackiego w Krośnie za rok 2008.

We wszystkich placówkach systematycznie uzupełniano istniejące katalogi i kartoteki kartkowe.

W Czytelni Internetowej udostępniano zasoby informacji, aplikacje użytkowe i dokumenty elektroniczne. W ciągu roku zarejestrowano ogółem 5.691 odwiedzin i udzielono 5.186 informacji. Z bazy elektronicznej LEX OMEGA skorzystało 10 osób. W ciągu roku czytelnicy wykonali 6.184 wydruków. W filiach bibliotecznych z komputerów skorzystało 6.752 osoby.

VI. Komputeryzacja Biblioteki

W 2009 KBP realizowała projekt Programu MECENAT „Rozbudowa i digitalizacja regionalnych zasobów informacyjnych Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej” o wartości 270.000 PLN.

Realizacja projektu objęła zakup skanera dzielowego Bookeye3 A2 wraz z zestawem komputerowym, umożliwiającym bezpieczne skanowanie zbiorów, zestaw komputerowy do obróbki zeskanowanych dokumentów wraz z oprogramowaniem (CorelDraw Graphics Suite, Document Express with DjVu Professional, Acrobat Standard Polish Version), 6 zestawów komputerowych do wprowadzania danych i dla użytkowników, komputer przenośny, serwer biblioteki cyfrowej, macierz dyskową do archiwizacji zasobów cyfrowych, zasilacze awaryjne, switch, oprogramowanie dLibra.

W ramach projektu odbyło się również szkolenie administratorów i redaktorów systemu dLibra. Uczestnicy zapoznali się ze wszystkimi modułami systemu oraz zasadami tworzenia i publikowania obiektów cyfrowych wraz ze zbiorami metadanych.

W okresie od czerwca do listopada trwały prace związane z opracowaniem strony i zebraniem informacji do baz tworzonych w ramach serwisu Krośnieńskiej Bazy Informacji Regionalnej (www.kbir.krosno.pl).

W dniu 1 grudnia 2009 r. pod adresem www.kbc.krosno.pl wszystkim użytkownikom Internetu udostępniona została Krośnieńska Biblioteka Cyfrowa. KBC została zarejestrowana w Federacji Bibliotek Cyfrowych jako 44 polska biblioteka.

Podjmując działania na rzecz stworzenia systemu informacji regionalnej i zapewnienia dostępu do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych dotyczących kultury regionu krośnieńskiego, Biblioteka przyczyniła się do ponadlokalnej promocji zasobów kulturowych i informacyjnych nt. miasta i regionu, a w środowisku lokalnym – do integracji środowisk twórczych.

Umieszczenie zdigitalizowanych publikacji na specjalnej stronie internetowej pozwoliło na ich wykorzystanie szerokiej grupie użytkowników Internetu.

Pod koniec roku KBP zakupiła 4 zestawy komputerowe i urządzenia peryferyjne uzupełniając bazę sprzętową filii i podłączyła 2 jednostki do Internetu.

Przedłużono umowę licencyjną na program TREND MICRO i domenę www.kbp.krosno.pl oraz zawarto nową umowę z ACK Cyfronet AGH na obsługę domeny www.kbir.krosno.pl.

Poszczególne filie systematycznie uzupełniały bazę danych o księgozbiór retrospektywny. Łącznie pracownicy filii wprowadzili 14.223 rekordy dla 7.524 tytułów.

VII. Dostęp osób niepełnosprawnych do książek

Krośnieńska Biblioteka Publiczna obsługiwała ludzi chorych i niepełnosprawnych. Zadanie to realizowała Filia nr 6 – Centrum Multimedialne, która dysponuje jedynym w mieście i powiecie bogatym, liczącym 42.189 jednostek, zbiorem tzw. „książki mówionej”. Do dyspozycji czytelników był katalog „książki mówionej” w postaci cyfrowej, który umożliwia przeglądanie zawartości zbiorów na dowolnym stanowisku komputerowym, jak również specjalistyczny sprzęt ułatwiający osobom niewidzącym i niedowidzącym pracę z tekstem.

W roku 2009 w Filii nr 6 – Centrum Multimedialne zarejestrowano 349 stałych użytkowników, którzy wypożyczyli 44.456 jednostek „książki mówionej” (kasety + płyty CD) zawierających 7.204 tytuły, a ponadto 1.182 płyty DVD, 192 kasety wideo. Filia systematycznie współpracowała z Polskim Związkiem Niewidomych – Koło w Krośnie oraz Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.

VIII. Działalność instrukcyjno-metodyczna

W ramach zadań biblioteki powiatowej w 2009 roku KBP zorganizowała cztery seminaria szkoleniowe dla bibliotekarzy bibliotek i filii bibliotecznych z terenu powiatu krośnieńskiego na ustalone wcześniej przez bibliotekarzy tematy. Dotyczyły one zarówno spraw merytorycznych, jak i formalno-administracyjnych. Tematy wiodące referowali specjaliści z KBP oraz zaproszeni goście. Ponadto dyrektorzy/kierownicy bibliotek publicznych uczestniczyli w innych szkoleniach związanych z pracą biblioteczną. Prowadzącymi szkolenia byli: Krystyna Brodowska – konsultant firmy Sokrates-software ds. wdrażania systemu Sowa (27 marca 2009 r.), dr Grzegorz Leszczyński – pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego, historyk i krytyk literatury, specjalista w zakresie literatury dla dzieci i młodzieży – „Kłopotliwy nastolatek szuka książek” (11 maja 2009 r.).

Ogłoszenie w 2009 roku ogólnopolskich programów bibliotecznych (Program Rozwoju Bibliotek, Program „Infrastruktura Bibliotek”, Program Biblioteka +) było okazją do spotkań dyrektorów i kierowników bibliotek gminnych powiatu krośnieńskiego. Celem narad była analiza poszczególnych programów, własnych możliwości oraz wypracowanie metod i sposobów zakwalifikowania się do konkursów.

Spotkania te zaowocowały zakwalifikowaniem się 8 bibliotek gminnych powiatu krośnieńskiego do Programu Rozwoju Bibliotek. Otrzymają one komputery stacjonarne i laptopy wraz z oprogramowaniem oraz projektory i urządzenia peryferyjne.

W ramach programu „Infrastruktura Bibliotek” Gminna Biblioteka Publiczna w Miejscu Piastowym znalazła się wśród 77 laureatów tego Programu z 691 bibliotek gminnych składających wnioski. Otrzymana na składany wniosek kwota 90.000 PLN przeznaczona będzie na zakup wyposażenia dla biblioteki gminnej.

Zrealizowany został plan wyjazdów instruktora do bibliotek i filii bibliotecznych (36 wyjazdów), które pozwoliły na szczegółową analizę pracy poszczególnych placówek, udzielenie bezpośredniej pomocy instrukcyjno-metodycznej oraz eliminację stwierdzonych uchybień. Działania te miały na celu poprawę jakości świadczonych usług oraz ujednoczenie procesów bibliotecznych w ramach sieci powiatowej.

Instruktor uczestniczył w spotkaniach zorganizowanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę w Rzeszowie – Dział Instrukcyjno-Metodyczny, których tematem było doskonalenie form pomocy merytorycznej w bibliotekach publiczno-samorządowych.

Do bibliotek gminnych na terenie powiatu systematycznie dostarczany był *Katalog Nowości literatury popularnonaukowej zakupionej do czytelni, wypożyczalni i filii miejskich KBP* wraz z pełną klasyfikacją zakupionych nowości. Katalog ten stanowił istotną pomoc dla bibliotekarzy opracowujących nowe na-

bytki. Na indywidualne zapotrzebowanie bibliotekarzy była także udzielana pomoc doraźna przy klasyfikacji zbiorów.

Ponadto dostarczono *Kalendarium na 2010 r.* oraz różnorodne zestawienia bibliograficzne.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna koordynowała również działania związane z zakupem książek, na które Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przekazało dotacje celowe. W ramach koordynacji KBP doradzała przy wyborze dostawcy (głównym kryterium była cena, bogactwo oferty i termin dostawy książek) i wyborze kupowanych książek (szczególnie literatury popularnonaukowej). W ramach tej akcji biblioteki publiczne na terenie powiatu krośnieńskiego otrzymały 30.450 PLN, za które zakupiły 1.633 woluminy.

IX. Formy popularyzacji czytelnictwa

Rok 2009 był dla Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej kolejnym rokiem intensywnych działań na rzecz upowszechniania czytelnictwa i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, zarówno w odniesieniu do zróżnicowanych inicjatyw o charakterze kulturalno-edukacyjnym, jak i modernizowanej infrastruktury informatycznej.

Wszystkie działania Biblioteki adresowane do społeczności lokalnej służyły promocji książki i czytelnictwa i pozytywnie wpływały na budowanie wizerunku Biblioteki jako miejsca spotkań różnych środowisk twórczych i instytucji otwartej na potrzeby osób o różnym wykształceniu, zróżnicowanych zainteresowaniach literackich i potrzebach informacyjnych.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miasta, realizowała różne formy działalności kulturalnej, edukacyjnej i informacyjnej, podejmując inicjatywy służące popularyzacji wiedzy z różnych dziedzin, organizując konkursy, wystawy, sesje popularnonaukowe, spotkania autorskie, warsztaty, zajęcia z zakresu edukacji czytelniczej i medialnej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2009 roku Biblioteka włączyła się w działania o charakterze ogólnopolskim.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich 23 kwietnia realizowanych było szereg inicjatyw związanych z książką i promocją czytelnictwa.

22 kwietnia odbyło się spotkanie z Januszem Gołądą – poetą, prozaikiem i publicystą, autorem tomików wierszy „Zwyczajna łagodność” (1998), „Wiersze leskie” (2001), „Dzikie sady” (2006), powieści „Trześnia” (2005), „Klasztor” (2008), zbioru opowiadań „Nie ma miłości w naszym mieście” (2007), zbioru reportaży „Znaki czasu” (2009) oraz książki dla dzieci „Tajemnice Hnatowego Berda” (2002). Natomiast 23 kwietnia z młodymi czytelnikami spotkał się jeden z najbardziej znanych współczesnych autorów dla dzieci, Grzegorz Kasdepke – z zawodu dziennikarz, z zamiłowania bajkopisarz, autor ponad dwudziestu książek. Spod jego pióra wyszły między innymi takie tytuły, jak: „Kacpe-

riada”, „Co to znaczy... czyli 101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń”, „Co to znaczy... część 2”, „Bon czy ton: Savoir-vivre dla dzieci”. Na zakończenie spotkania z czytelnikami pisarz wręczył nagrody laureatom konkursu plastycznego „Niegzeczniaki” na wykonanie ilustracji do wybranej książki pisarza.

Z czytelnikami dorosłymi w tym dniu spotkał się Wojciech Kuczok – prozaik, scenarzysta i krytyk filmowy, autor zbiorów opowiadań *Opowieści słychane* (1999), *Szkieleciarki* (2002), *Widmokrąg* (2002) i *Opowieści przebrane* (2005). W 2003 r. wydał powieść *Gnój*, uhonorowaną m.in. Nagrodą Nike i Paszportem *Polityki*.

W Filii nr 4 odbył się konkurs głośnego czytania dla dzieci pod hasłem „Czytam, bo lubię”, w Filii nr 7 – konkurs recytatorski wierszy Danuty Wawiłow pod hasłem „Zawsze chętnie czytane”.

Również 23 kwietnia w Domu Opieki Społecznej w Krośnie odbyło się spotkanie pod hasłem „Z książką na serio i na wesoło” poświęcone zbiorowi aforyzmów Jerzego Bilewicza „Narzekadła”.

W dniach 8-15 maja Biblioteka uczestniczyła w VI Ogólnopolskim Tygodniu Bibliotek, realizowany w pod hasłem „Biblioteka to plus”. Wszystkie działania zrealizowane w tym okresie pozwoliły na prezentację szerokiej oferty Biblioteki, kierowanej do mieszkańców miasta i regionu w ciągu całego roku. W sumie w 42 różnego rodzaju działaniach uczestniczyło 4.755 osób, z czego 1.435 osób to aktywni uczestnicy poszczególnych działań, ok. 3.320 osób obejrzano eksponowane w tym czasie wystawy. W prasie lokalnej, regionalnej i serwisach internetowych ukazało się 26 artykułów poświęconych realizowanym imprezom. Informacje o programie Tygodnia Bibliotek pojawiały się w serwisach internetowych, m.in. www.krosno.pl, www.krosno24.pl, www.krosnocity.pl, neon.info.pl, a także w serwisie www.ksiazka.net.pl i www.mktramping.pl.

Biblioteka to plus, bo... – to zdanie mieli rozwinąć uczestnicy sondażu, przeprowadzonego w placówkach KBP w dniach 8-15 maja. Wśród najczęściej powtarzających się odpowiedzi znalazły się: „bo można wypożyczyć ciekawe książki”, „ułatwia dostęp do wiedzy”, „posiada duży wybór nowości”, „można skorzystać z komputera i Internetu”, „można tu fajnie spędzić wolny czas”.

Za realizację programu Tygodnia Bibliotek 2009 KBP otrzymała od Zarządu Głównego SBP I nagrodę w ogólnopolskim konkursie na najlepiej przeprowadzony „Tydzień Bibliotek”.

Ponadto w 2009 roku odbywały się spotkania członków Klubu Miłośników Filmu (Filia nr 6 – Centrum Multimedialne), spotkania w Dyskusyjnym Klubie Książki (Salonik Artystyczny Biblioteki Głównej), spotkania miłośników cyklu „Podróże bliskie i dalekie” (Filia nr 6 – Centrum Multimedialne wspólnie z Uniwersytetem III Wieku), spotkania z cyklu „Komputer na wesoło” (Filia nr 6 – Centrum Multimedialne), projekcje filmów (Filia nr 6 – Centrum Multimedialne), spotkania w Klubie Podróżnika (Filia nr 6 – Centrum Multimedialne we współpracy z Uniwersytetem III Wieku).

W roku 2009 KBP zorganizowała 1.541 różnorodnych imprez, w których wzięło udział 14.181 osób.

X. Konferencje, seminaria, szkolenia, spotkania kadry KBP

1. 26 marca w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie odbył się III Okręgowy Zjazd Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Podczas Zjazdu wręczono wyróżnienia za najlepiej przeprowadzony Tydzień Bibliotek w 2008 roku. Puchar Zarządu Okręgu dla KBP odebrała Teresa Leśniak, dyrektor Biblioteki.
2. 22 kwietnia w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie odbyła się konferencja „Nowe oblicza kultury. Funkcje kulturotwórcze bibliotek w środowisku lokalnym”. Miasto Krosno reprezentowali Zygmunt Rysz – Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta i Teresa Leśniak – Dyrektor KBP. Teresa Leśniak przedstawiła prezentację multimedialną „Funkcjonalność przestrzeni użytkowej Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej”.
3. W dniach 6-9 maja we Lwowie odbywał się po raz trzeci Festiwal Dziecięcego Czytania Forum Wydawców. Na Targach Książki Dziecięcej zaprezentowało się 55 firm edytorskich wyspecjalizowanych w publikowaniu książek dla dzieci oraz 46 wydawnictw pedagogicznych. Teresa Leśniak – dyrektor KBP w referacie „Promocja czytelnictwa dzieci w środowisku edukacyjnym na przykładzie działań Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej” zaprezentowała kierunki działań biblioteki na rzecz rozwoju czytelnictwa dzieci i młodzieży oraz współpracy z placówkami edukacyjnymi w mieście. Wystąpieniu towarzyszyła prezentacja multimedialna Biblioteki.
4. W dniu 11 maja w bibliotekarze z bibliotek publicznych oraz szkolnych z Krosna i powiatu krośnieńskiego wysłuchali wykładu dra Grzegorza Leszczyńskiego na temat najnowszej prozy dla młodzieży „Kłopotliwy nastolatek szuka książek”.

5. W dniach 29-31 maja Teresa Leśniak uczestniczyła w konferencji ogólnopolskiej poprzedzającej Krajowy Zjazd Delegatów SBP (była też jednym z sześciu delegatów z okręgu podkarpackiego).
6. W dniach 22-24 czerwca w Toruniu odbyło się pierwsze spotkanie młodych bibliotekarzy z Polski i Litwy, w ramach projektu Polskiego Związku Bibliotek „Przestrzeń informacyjna bibliotek jako narzędzie do zbliżenia kulturowego młodzieży Polski i Litwy na drodze do wspólnej Europy”, dofinansowanego ze środków Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji poprzez Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży. W spotkaniu wzięło udział 19 bibliotekarzy. Ośmiu reprezentowało biblioteki litewskie m.in. w Kownie, Uciannie, Porudominie, Trokach, jedenastu zaś bibliotekarzy polskich przyjechało z Częstochowy, Jasła, Koszalina, Krosna, Leszna, Lęborka, Oleśnicy, Rzeszowa, Szemud i Trzcianki. KBP reprezentowała Agnieszka Urbanek.
W ramach rewizyty w dniach 23-26 września Agnieszka Urbanek uczestniczyła w spotkaniu studyjnym na Litwie.
7. W dniu 12 sierpnia w Sali Teatru Maska w Rzeszowie Zastępca Dyrektora KBP Bogusława Bęben uczestniczyła w spotkaniu z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego panem Bogdanem Zdrojewskim, które odbyło się w ramach przedsięwzięcia „Mapa Kultury”.
8. Teresa Leśniak – dyrektor KBP w dniach 9-11 września wzięła udział w konferencji „Zarządzanie instytucją kultury” zorganizowanej przez Polski Związek Bibliotek w Ameliówce koło Kielc. Teresa Leśniak wygłosiła referat „Promocja biblioteki jako element efektywnego zarządzania instytucją kultury na przykładzie działań Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej”. Wypowiedzi towarzyszyła prezentacja multimedialna.
9. W dniach 15-16 października w Sanoku odbyła się konferencja „Biblioteki powiatowe Podkarpacia – założenia a rzeczywistość” zorganizowana przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Rzeszowie, SBP – Zarząd Okręgu Podkarpacia oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Sanoku. Dyrektor KBP Teresa Leśniak przedstawiła potrzeby bibliotekarzy w powiecie krośnieńskim w zakresie instruktażu na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.
10. W dniu 11 grudnia w siedzibie WiMBP w Rzeszowie odbyło spotkanie członków Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz przewodniczących Zarządów Oddziałów Stowarzyszenia w województwie podkarpackim. Bibliotekarzy Krosna i powiatu reprezentowali: Teresa Leśniak – członek Zarządu Okręgu, Dyrektor KBP oraz Marek Bobusia – przewodniczący Zarządu Oddziału. Celem spotkania było opracowanie planu działania Stowarzyszenia na 2010 rok.

11. W dniu 29 grudnia z pracownikami Krośnieńskiej Biblioteki spotkał się Piotr Przytocki, Prezydent Miasta Krosna. W czasie noworocznego spotkania podsumowano mijający rok i określono plan działań na rok 2010. Teresa Leśniak, Dyrektor Biblioteki przedstawiła osiągnięcia placówki w 2009 roku. Mówiła m.in. o działalności kulturalno-oświatowej Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej.

Oprócz wyżej wymienionych form uczestnictwa w konferencjach i szkoleniach pracownicy KBP brali udział w innych specjalistycznych spotkaniach na szczeblu regionalnym i ogólnopolskim.

XI. Główne dokonania Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej

Kontynuując sprawdzone, wymierne i efektywne działania, Biblioteka podejmowała przedsięwzięcia innowacyjne, zgodne ze zmianami następującymi w otoczeniu biblioteki i potrzebami użytkowników (otwarcie Filii nr 6 – Centrum Multimedialne i pracowni dcytalizacji).

Do wartych podkreślenia wydarzeń i podjętych działań w KBP należy zaliczyć:

1. Otrzymanie I Nagrody Zarządu SBP w ogólnopolskim konkursie na najlepiej przeprowadzony „Tydzień Bibliotek” i II miejsce w województwie podkarpackim.
2. Oficjalne otwarcie Filii nr 6 – Centrum Multimedialnego z udziałem przedstawicieli władz miasta, dyrektora WiMBP i pracowników KBP (7 stycznia).
3. Z Programu MECENAT 2010 zorganizowano pracownię digitalizacji.
4. Systematyczne prace nad rozbudową strony domowej KBP, powstanie Krośnieńskiej Bazy Informacji Regionalnej (www.kbir.krosno.pl) i Krośnieńskiej Biblioteki Cyfrowej (www.kbc.krosno.pl).
5. 26 maja uroczyste z udziałem przedstawicieli miasta i zarządu osiedla udostępniono mieszkańcom dzielnicy Suchodół Filii nr 2, mieszczącej się od 1977 roku w Dzielnicowym Domu Ludowym (po wielu latach starań budynek Domu Ludowego został wyremontowany głównie w zakresie co przez Urząd Miasta w Krośnie, natomiast Biblioteka w ramach własnego budżetu wyremontowała pomieszczenia biblioteczne, uzyskując dodatkową powierzchnię, zakupiła nowy sprzęt i meble biblioteczne).
6. Od 1 lipca 2009 r. Filia nr 3 została przeniesiona z pomieszczeń Przedszkółki Miejskiego nr 8 do nowego lokalu przy ul. Witosy 1e (który wcześniej został zaadaptowany do potrzeb czytelników), a 9 lipca nastąpiło uroczyste otwarcie w obecności przedstawicieli władz miasta.

7. Dokonano modernizacji i remontu Filii nr 7 (wymieniono również część mebli bibliotecznych).
8. W wyniku rozmów z Zarządem Osiedla Polanka uzyskano dodatkową powierzchnię dla Filii nr 1.
9. Poprawę stanu bazy komputerowej w oparciu o nowo zakupiony sprzęt.
10. 3 marca w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 odbyły się Krośnieńskie Targi „Edukacja – Wiedza – Praca 2009”. Tradycyjnie w Targach uczestniczyła Krośnieńska Biblioteka Publiczna. Prezentowała własne publikacje (w tym dwie ostatnio wydane pozycje: „Literatura ponad granicami”. Materiały z konferencji polsko-ukraińskiej i „W przestrzeniach literatury: krośnieńskie spotkania z literaturą współczesną”). Uczniowie mieli też możliwość zapoznania się z wydawnictwami o tematyce regionalnej (albumami, przewodnikami, mapami) dostępnymi w Bibliotece.
11. Utrzymanie wskaźników czytelniczno-bibliotecznych na dotychczasowym poziomie pomimo prowadzonych prac remontowych w Filiach nr 1, 2, 7.
12. Systematyczne wzbogacanie posiadanego księgozbioru w nowości.
13. Bogata bibliografia informacji prasowych o KBP w 2009 roku.

Skrót na podst.:

Bęben B.: Sprawozdanie z działalności Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w 2009 roku, Krosno 2010

Oprac. Stanisław Wójtowicz

Oddział dla Dzieci Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej a dane statystyczne w województwie podkarpackim 2010

„Oddziały i filie dla dzieci w województwie podkarpackim w liczbach 2010” to wydawnictwo, które ma za zadanie przedstawić stan i działalność bibliotek dziecięcych pracujących w naszym regionie. Celem, jaki mu przyświeca, jest ukazanie szczególnej roli, jaką pełni w naszym społeczeństwie placówka zajmująca się zaspokajaniem potrzeb czytelniczych dzieci i młodzieży do lat 15. Analizując przedstawiane dane próbujemy określić rolę i znaczenie krośnieńskiego Oddziału dla Dzieci na tle placówek z innych miast województwa.

Oddział należy do 11 placówek dysponujących metrażem ponad 100 m² (150,9 m²), co ustala jego pozycję w czołówce lokalowej. Podobnie wygląda sytuacja przy analizie miejsc czytelnianych – 18 stanowisk do korzystania prezenyjnego daje dobrą pozycję wśród czołowych bibliotek miejskich. Biblioteka znajduje się w grupie instytucji, które obsługują czytelników przez 6 dni w tygodniu, co ma nie małe znaczenie dla dzieci. Jest to obsługa komputerowa, którą dysponuje zaledwie 15 placówek w województwie. Czytelnikami zajmuje się 3 wykwalifikowanych bibliotekarzy pracujących na pełny etat. Taki personel posiadają jeszcze tylko trzy biblioteki w województwie. Księgozbiór krośnieńskiego Oddziału liczy 36 271 wol., co daje mu 4 pozycję po bibliotekach dziecięcych w Mielcu, Tarnobrzegu i Stalowej Woli. Również liczba zarejestrowanych czytelników – 2 982 stawia go na tej samej pozycji. Liczba wypożyczeń książek na zewnątrz daje bibliotece 5 miejsce (37 539 wypożyczeń; dominuje w nich literatura dziecięca).

Placówka należy do najlepiej zaopatrywanych instytucji tego typu w regionie. Liczba zakupionych książek zapewnia jej 3 miejsce po Mielcu i Strzyżowie (1 484 wol.). Krośnieńska placówka zajmuje 1 pozycję w wypożyczeniach prezenyjnnych książek i czasopism. Notujemy natomiast spory spadek udzielanych informacji oraz wykorzystania Internetu. Na odwiedzinach w czytelni wielki wpływ wywarł udział czytelników w imprezach organizowanych w Oddziale (2 miejsce po Jaśle). Mali czytelnicy uczestnicząc w spotkaniach autorskich, konkursach, lekcjach bibliotecznych i wycieczkach oglądali naszą kolorową placówkę i chętnie do niej wracali. Ich preferencje czytelnicze nie odbiegają od zainteresowań pozostałych dzieci w województwie. Czytają książki „modne”, czyli reklamowane przez media, chętnie sięgają po klasykę literatury dziecięcej i młodzieżowej. Zarówno najmłodszy, jak i starsi czytelnicy uwielbiają serie książkowe, które wymienione są w analizowanym wydawnictwie.

Obserwujemy jednak powolny, ale systematyczny spadek wypożyczeń książek, udzielanych informacji, prenumerowanych czasopism i udostępnień internetowych. Główną przyczyną spadku jest prawdopodobnie niż demograficzny oraz duże obciążenie dzieci i młodzieży zajęciami pozaszkolnymi. Nie bez znaczenia jest również coraz większa liczba komputerów z dostępem do Internetu w gospodarstwach domowych oraz ich wykorzystywanie przez młodych użytkowników do szybkiego wyszukiwania informacji w celach edukacyjnych i związanych z indywidualnymi zainteresowaniami.

Maria Marciniak

Biblioteka zawsze po drodze... Tydzień Bibliotek w KBP

W dniach 8-15 maja w całej Polsce po raz ósmy obchodzony był Ogólnopolski Tydzień Bibliotek – w tym roku pod hasłem: „Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam – wchodzę!”

Hasło miało zachęcać do odwiedzenia biblioteki, zarówno w celu wypożyczenia książek, uzyskania informacji, jak i bez żadnego sprecyzowanego powodu. Biblioteka jest instytucją otwartą dla każdego – bez względu na wiek czy wykształcenie. Z wielu usług i zbiorów współczesnej biblioteki można korzystać również za pomocą Internetu.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie, jak co roku włączając się w te obchody, zaproponowała mieszkańcom miasta i regionu szereg działań, pokazujących zróżnicowanie oferty adresowanej zarówno do obecnych, jak i potencjalnych użytkowników.

Z oferty KBP skorzystało blisko 1000 osób – głównie dzieci i młodzież, ale nie zbrakło też propozycji dla czytelników dorosłych.

Wszyscy, którzy kochają podróże obejrżeli prezentacje slajdów z półrocznej wyprawy do Azji Marzeny Filipczak, autorki książki „Jadę sobie”, która przedstawiała miejsca nieznanne, ciekawe, czasem wzbudzające zachwyt, czasem strach, a na pewno niedostępne klientom biur podróży. Z kolei miłośnicy sztuki wzięli udział w wernisażu wystawy Bogusława Iwanowskiego, na której pokazane zostały losy Jana Pawła II poprzez rzeźby wykonane z czarnego dębu. Członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki rozmawiali o książce Nicka Hornby’ego „Juliet, naga”, natomiast każdy, kto interesuje się literaturą współczesną mógł wziąć udział w spotkaniu z poetą, krytykiem i tłumaczem, laureatem Nagrody Kościelskich – Tomaszem Różyckim. Jego ostatni zbiór „Księga obrotów” jest w tym roku nominowany do prestiżowych nagród – Nike i Gdynia. Natomiast seniorzy wzięli udział w warsztatach komputerowych zorganizowanych w Filii nr 4.

Z kolei dzieci uczestniczyły w spotkaniach autorskich z jednym z najbardziej znanych współczesnych pisarzy dla dzieci Grzegorzem Kasdepke, w warsztatach tworzenia komiksu prowadzonych przez rysownika Łukasza Zabdyra, obejrzały spektakl lalkowy „Pinokio” w wykonaniu aktorów Teatru „Mer” z Łodzi, wzięły również udział w licznych spotkaniach edukacyjnych i konkursach. M.in. w Oddziale dla Dzieci sześciolatki z miejskich przedszkoli uczestniczyły w konkursie recytatorskim pod hasłem „Gdzie mieszka bajeczka?”, w którym dzieci recytowały wiersze Czesława Janczarskiego. W zajęciach literacko-plastycznych uczestniczyły przedszkolaki niemal w wszystkich filiach na terenie miasta, natomiast nieco starsze dzieci w lekcjach tematycznych – w Filii nr 4 poświęconych poezji Edwarda Stachury, źródłem informacji w bibliotece w Filii nr 1. We wszystkich placówkach odbyły się też eliminacje do konkursu o tytuł Mistrza Pięknego Czytania, którego finał miał miejsce podczas imprezy plenerowej w Ogródku Jordanowskim w dniu 3 czerwca.

Spotkanie pod nazwą „Wiosna, ach to ty” odbyło się również w Domu Pomocy Społecznej nr 2 w Krośnie. W montażu słowno-muzycznym pensjonariusze zaprezentowali wiersze związane z tą porą roku, a całość uzupełniała muzyka.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna, po raz kolejny pokazała, że obok tradycyjnych funkcji, tj. udostępniania zbiorów, jest instytucją kultury, która aktywnie stara się zachęcać do sięgania po książkę, że jest „zawsze po drodze” i warto do niej wejść. W ubiegłym roku za realizację programu Tygodnia Bibliotek KBP otrzymała I miejsce w województwie podkarpackim.

Monika Machowicz

Nagroda dla Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej

Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie została laureatem specjalnego wyróżnienia za utrzymywanie od wielu lat wysokiego poziomu i różnorodności działań promujących czytelnictwo w ogólnopolskim konkursie Mistrz Promocji Czytelnictwa 2010.

Konkurs ma za zadanie wyróżniać „najlepsze praktyki biblioteczne” służące zwiększeniu zainteresowania książką, popularyzacji wiedzy i informacji oraz ułatwiające do nich dostęp.

Krośnieńska Biblioteka była laureatem I edycji konkursu Mistrz Promocji Czytelnictwa w 2008 roku. Otrzymane w tym roku wyróżnienie specjalne przyznawane jest bibliotekom – laureatom poprzednich edycji, których zakres i poziom prowadzonych działań na rzecz promocji czytelnictwa wyróżnia się w skali kraju na tle innych tego typu instytucji.

Uroczystość wręczenia nagród laureatom odbyła się w dniu 27 kwietnia w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego.

Nagrodę, z rąk Elżbiety Stefańczyk – Przewodniczącej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, odebrała Wicedyrektor KBP – Bogusława Bęben.

Wręczeniu nagród towarzyszyła konferencja zorganizowana z okazji Światowego Dnia Książki, w trakcie której przedstawiono działania na rzecz promocji czytelnictwa i akcje społeczne poświęcone upowszechnianiu nawyku czytania książki, m.in. akcje „Czytam, bo lubię to” oraz „Polećmy książki premierowi”, Ruch Obywatele Kultury, Program Biblioteka+, akcję „Ania z Zielonego Wzgórza w autobusach”.

Monika Machowicz

Spotkania z książką w Domu Pomocy Społecznej nr 2 w Krośnie

„Łatwe i trudne tematy” – to tytuł spotkań, które odbywają się cyklicznie w Domu Pomocy Społecznej nr 2 w Krośnie.

Dom Pomocy Społecznej nr 2 w Krośnie to jedna z tych placówek, w której przebywają osoby w podeszłym wieku, często samotne, chore, niepełnosprawne, o różnym stopniu kalectwa, wymagające opieki nie tylko medycznej, ale również psychologicznej, terapeutycznej. Większość pensjonariuszy to osoby w dużej mierze „niesprawne czytelniczko”. Praca z książką wśród nich to zadanie niełatwe, ale bardzo oczekiwane i potrzebne.

Dzięki wieloletniej współpracy Filii nr 4 Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej z Domem Pomocy Społecznej, pensjonariusze mają nie tylko fizyczny kontakt z książką, ale mogą też o książkach porozmawiać. Obok tradycyjnej książki, mieszkańcom, którzy wyrażają taką chęć, dostarczane są „książki mówione” zapisane na kasetach magnetofonowych. Z tej formy „czytania” korzystają zwykle osoby niepełnosprawne ruchowo. Taki sposób słuchania i poznawania literatury pobudza ich wyobraźnię i sprawia, że nie czują się osamotnione.

Celem współpracy Krośnieńskiej Biblioteki z Domem Pomocy Społecznej jest promowanie książki, czytelnictwa i działań Biblioteki wśród mieszkańców, ale też wśród osób pracujących w Domu Pomocy i studentów odbywających praktyki. Spotkania, przygotowywane w oparciu o zróżnicowaną tematykę literaturę, odbywają się raz w miesiącu i każde z nich porusza odrębny problem. Tytuł cyklu – „Łatwe i trudne tematy” – daje szerokie możliwości. Omawiane są zarówno teksty wesołe, kabaretowe, anegdoty, dowcipy, jak i teksty trudne, mówiące o tym, co w życiu ważne, jakie wartości wybierać, by żyć w zgodzie z samym sobą. Podczas spotkań mówi się o miłości, przyjaźni, wybaczeniu, asertywności, nie unika się też tematów związanych z upływem czasu,

przemijaniem człowieka i natury. Są to tematy delikatne, niejednokrotnie wymagające taktu i wyczucia, ale mieszkańcy – niezależnie od wieku – chcą o nich rozmawiać. Zainteresowaniem i uwagą cieszą się spotkania oparte na literaturze biograficznej, religijnej, podróżniczej, reportaże i historie prawdziwe oparte na faktach. Dobór literatury nigdy nie jest przypadkowy, a tematy przygotowane przez bibliotekarza muszą być różnorodne, przemyślane, dostosowane do poziomu intelektualnego odbiorców, podane w sposób łatwy i przystępny. Zdarza się, że pensjonariusze sami poruszają problemy, o których chcą rozmawiać.

Oto niektóre tematy comiesięcznych spotkań: „Powiedziane, usłyszone” – o odpowiedzialności za słowo; „Przy polskim stole” – o polskiej gościnności; „Dekalog – czy jest jeszcze aktualny?”; „Dobre obyczaje, złe maniere” – o zasadach *savoir-vivre*’u; „Polacy w anegdocie”; „Byłam gejszą”; „Tybet” – w kręgu innych kultur; „Uśmiech w kapeluszu” – o Hance Bielickiej; „W stronę nieoswojonego nieba” – tajemnice UFO; „Jest w nas dobro i zło” – rozważania w oparciu o książki psychologiczne i religijne; „Kambuz, czyli egzotyka jachtowa” – o wielkich żeglarzach.

Spotkania prowadzone są najczęściej w formie pogadanki, czasem bardzo krótkiego czytania i rozmowy, w zależności od potrzeby bywają urozmaicane dodatkowo nagraniami muzycznymi i tekstami poetyckimi. Cykliczne spotkania z książką zmuszają pensjonariuszy do myślenia, ćwiczą pamięć, pozwalają otwierać się na innych, pokonać niechęć wobec współmieszkańców, pozwalają integrować się w grupie. Dzięki literaturze mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej doświadczają wielu pozytywnych odczuć i mogą, choć na chwilę, zapomnieć o samotności.

W Domu Pomocy Społecznej, obok regularnych comiesięcznych spotkań, organizowane są również okolicznościowe imprezy, np.: „W żółtych płomieniach liści” – o przemijaniu natury, człowieka i jesieni; „Kobieta zmienna jest” – o kobietach żartem i na serio; „Spacerkiem po Krośnie” – Krosno wczoraj i dziś; „Mały skrawek ziemi” – wspomnienia i wiersze zmarłej mieszkanki domu, pani Zofii; „Z literackiego lamusa” – dawne opowieści i przyspiewki ludowe O. Kolberga; „Słowem i muzyką o Chopinie” – w Roku Chopinowskim.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej biorą czynny udział w przygotowaniu tych spotkań. Bardzo się angażują: grają na instrumentach muzycznych, recytują i czytają poezję, nie tylko znanych poetów, ale też własne utwory, przygotowują krótkie inscenizacje. Pokonują w ten sposób swoje lęki i stres związany z publicznym występem przed publicznością, która przychodzi również z zewnątrz. Próby przed tymi spotkaniami sprawiają im wiele radości, czekają na nie, pomagają w przygotowaniu scenografii. Same spotkania zmieniają choć na krótko monotonię szarego codziennego dnia. Po za tym na długo pozostają w pamięci. Pensjonariusze często o nich rozmawiają, wspominają, oglądają zdjęcia i filmy zarejestrowane kamerą. Do współpracy przy organizacji imprez okolicznościowych zaproszeni zostali uczniowie krośnieńskiej Szkoły Muzycznej oraz studenci z krośnieńskiego Studium Animatorów Kultury.

Spotkania prowadzone w Domu Pomocy Społecznej w Krośnie spełniają ważną rolę w życiu mieszkańców. Przede wszystkim zaspokajają potrzeby edukacyjne i kulturalne pensjonariuszy. Spotkania pełnią też funkcję terapeutyczną – książka potrafi być dobrym lekarstwem. Poza tym dzięki pracy z książką mieszkańcy pogłębiają wiedzę, rozwijają zainteresowania, w dodatku omawiana literatura skłania ich do samodzielnego myślenia i do rozmowy o własnych odczuciach. Dzięki spotkaniom pensjonariusze widzą, że coś się wokół nich dzieje, że komuś na nich zależy, a przez to często zmieniają sposób patrzenia na miejsce, w którym przyszło im być. Spotkania przywołują też wspomnienia z młodości, co poprawia samopoczucie i budzi chęć do życia.

W dniu 10 maja b.r., podczas trwającego „Tygodnia Bibliotek”, odbyło się już kolejne takie spotkanie pt. „Wiosna, ach to ty”. Temat – tym razem zaproponowali sami mieszkańcy, ponieważ bardzo lubią tę porę roku. Spotkanie utrzymane w klimacie słowno-muzycznym, przebiegało z udziałem mieszkańców, którzy wykazali się dużym zaangażowaniem. „Aktorzy” występowali w wiosennej, ogrodowej scenerii, które sami przygotowali, wśród kwiatów i zieleni. „Ogrodowi ławkowicze” czytali i recytowali wiersze m.in. A. Asnyka, M. Konopnickiej, E. Żytmirskiego, rozmawiali o wiosnie, zadawali pytania... Ciekawie i z humorem, w zabawnych przebraniach przedstawiali krótkie inscenizacje na podstawie tekstów: J. Kerna pt. „Grabki” – historia działkowej znajomości, „Kapelusz” – o nieco dziwacznej modzie oraz J. Przybory „Nie zakocham się tej wiosny”, „Zakochałem się w czwartek”. Przygotowanie tych scenek wymagało wiele pracy i wysiłku, ale występujący świetnie sobie poradzili. Muzyczną oprawę spotkania stanowiły nagrania utworów A. Vivaldiego, M. Grechuty, A. Dąbrowskiego, Skaldów, zespołu Partita, a także wykonane na żywo melodie grane na organkach i gitarze. Spotkaniu towarzyszyła również, w wiosennej szacie, „prawdziwa Pani Wiosna”, która wśród publiczności rozdawała swoje dary (nasiona trawy tymotki, kwiaty), czyniła porządku... Jej pojawienie się wywołało ożywienie, uśmiech. Na zakończenie uczestnicy spotkania poznali przysłowia związane z miesiącem majem, jak również wysłuchali utworu granego na gitarze. Godzinne spotkanie upłynęło w pogodnym, wiosennym nastroju. Na pewno będzie wspomniane miło. Kolejne planowane jest jesienią.

Przebywanie i praca z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Krośnie przynosi też wiele korzyści bibliotekarzowi, przede wszystkim uwarunkowuje na drugiego człowieka.

Grażyna Bukowska

Projekty 2011 w Krośnieńskiej Bibliotece

W 2011 roku Krośnieńska Biblioteka Publiczna będzie realizować dwa projekty, na które uzyskała dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Programu Wydarzenia artystyczne – Priorytet 4. Literatura.

„**W obiektywie słów – promocja literatury najnowszej**” to projekt skierowany do wszystkich, którzy lubią czytać, interesują się zarówno prozą, jak i poezją najnowszą, chcą porozmawiać z osobami, które literaturę tworzą.

Jego głównym celem jest promocja czytelnictwa i literatury najnowszej oraz zwiększanie zainteresowania poezją i prozą. W ramach tego zadania w marcu odbyło się spotkanie z wietnamskim poetą Lam Quang My oraz wykład dr Doroty Kozickiej pod nazwą: „Literatura czy literatura – jak czytać nową polską prozę”. W kwietniu z czytelnikami spotkała się Małgorzata Niezabitowska, a w maju – podróżniczka Marzena Filipczak i poeta Tomasz Różycki.

W połowie kwietnia młodzież, która sama podejmuje próby literackie, wzięła udział w warsztatach literackich pod nazwą „Odbite w słowach” prowadzonych przez poetę, prozaika i krytyka – Grzegorza Kociubę, w październiku podobne warsztaty poprowadzi Justyna Bargielska, ubiegłoroczna finalistka Paszportów „Polityki” w kategorii Literatura. Ponadto w projekcie zaplanowano m.in. spotkania z Jarosławem Kretem, reportażystami – Włodzimierzem Nowakiem, Jackiem Hugo-Baderem, Wojciechem Tochmanem, autorem kryminałów Markiem Krajewskim, dziennikarzem i publicystą Szymonem Hołownią, twórcą prozy fantastycznej Andrzejem Pilipiukiem.

„**Pasja czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego**” to drugi projekt, adresowany głównie do dzieci. Projekt będzie okazją dla młodych ludzi do spotkań z twórcami różnych gatunków literackich, książka pokazana zostanie jako źródło wiedzy i wartości, sposób na spędzenie wolnego czasu.

Teoretyczne wprowadzenie do projektu stanowiło spotkanie bibliotekarzy i nauczycieli z Elżbietą Olszewską, współautorką książki „Wychowanie przez czytanie”, członkiem Zarządu Fundacji ABC XXI Cała Polska Czyta Dzieciom oraz Małgorzatą Chojecką – koordynatorką Programu Nauczania Wartości.

W kwietniu gimnazjaliści spotkali się z autorem książek detektywistycznych Krzysztofem Petkiem, w ramach Tygodnia Bibliotek, między 8 a 15 maja Biblioteka gościła Grzegorza Kasdepke, odbyły się warsztaty tworzenia komiksu prowadzone przez Łukasza Zabdrya, a najmłodsi obejrzeni spektakl lalkowy Teatru „Mer” z Łodzi pt. „Pinokio”.

Natomiast w dniach 31 maja – 6 czerwca zaplanowano Festiwal Literatury Dziecięcej z udziałem Barbary Gawryluk, Beaty Kołodziej, Małgorzaty Flis, Małgorzaty Iwanowicz i Michała Rusinka oraz koncert plenerowy z udziałem

zespołu „Promyczki”, kiermasze książek, gry i zabawy. Ponadto odbędzie się konkurs o tytuł Mistrza Pięknego Czytania oraz konkurs plastyczny. Po wakacjach młodzi czytelnicy będą mieli okazję spotkać się m.in. z Małgorzatą Karoliną Piekarską oraz Beatą Ostrowicką.

Patronat medialny nad projektami objęli: Tygodnik „Nasz Głos” oraz portal KrosnoCity.

W ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań z zakresu kultury Gminy Krosno – KBP obok wymienionych wyżej zadań, realizuje wspólnie z krośnieńskim oddziałem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich dwa projekty: **„Miłosz – poeta wciąż odkrywany”** w ramach obchodów Roku Miłosza w Krośnie oraz **XII Krośnieński Konkurs Literacki**.

Projekt poświęcony Miłoszewi obejmuje cykl działań związanych z życiem i twórczością poety. W kwietniu odbyła się sesja popularnonaukowa, na której referaty zaprezentowali: Andrzej Franaszek, dr Joanna Zach i dr Stanisław Dłuski.

W okresie wakacji w Wypożyczalni Głównej będzie można oglądać wystawę „Miłosz – świadek minionego wieku”, natomiast we wrześniu odbędzie się spotkanie z Agnieszką Kosińską i promocja książki poświęconej poecie, w październiku natomiast – konkurs wiedzy z udziałem uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz koncert poezji śpiewanej.

Krosieńska Biblioteka pozyskała również na 2011 rok 29.400 zł na zakup nowości wydawniczych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Monika Machowicz

W roli głównej – czytelnik. Konferencja w Lwowskiej Obwodowej Bibliotece dla Dzieci

W dniach 12-14 października 2010 r., delegacja 4 osób z Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, na zaproszenie Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci, przebywała na Ukrainie, uczestnicząc w międzynarodowym seminarium dla bibliotekarzy pod nazwą **W roli głównej – czytelnik**.

Gości powitała Halina Doroszczuk, naczelniczka Departamentu Kultury i Turystyki Lwowskiej Obwodowej Administracji.

List gratulacyjny na ręce Larysy Luhowej – Dyrektora Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci z okazji obchodzonego w 2010 roku jubileuszu 70-lecia tej biblioteki, złożyła Teresa Leśniak – Dyrektor Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej. Oprócz tego do zbiorów lwowskich bibliotek dla dzieci przekazała zestawy polskich książek z zakresu literatury pięknej dla dzieci oraz słowniki języka polskiego.

W trakcie seminarium, w formie prezentacji multimedialnej, Krośnieńską Bibliotekę przedstawiła Dyrektor Teresa Leśniak, natomiast działalność animacyjno-edukacyjną zaprezentowały: Maria Marciniak – kierownik Oddziału dla Dzieci KBP w referacie „Radość czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego na przykładzie działań Oddziału dla Dzieci i filii Krośnieńskiej Biblioteki”; Bożena Kruczkowska – kierownik Filii nr 4 w referacie „Pomiędzy słowem a obrazem – książka i czytelnik w artystyczno-plastycznych projektach KBP” i Monika Machowicz w referacie „Na scenie... biblioteki : edukacja teatralna w bibliotece”.

Uczestnicy seminarium obejrzeni również ciekawą prezentację pod nazwą „Biblioteka +”. To nazwa tramwaju, który 29 września został specjalnie pomalowany i przemieszczał się po Lwowie reklamując usługi bibliotek dla dzieci. Pasażerowie mogli zapoznać się z prospektami, pocztówkami, ulotkami z informacjami o działalności bibliotek dla dzieci, nowych książkach i zaletach rodzinnego czytania. W tramwaju pojawiła się również dźwiękowa reklama biblioteki i oferowanych usług. Tramwaj wyruszył z centralnego placu miasta, w otoczeniu barwnego korowodu dzieci przebranych za bohaterów popularnych książek.

Z kolei najważniejsze zmiany w 70-letniej historii Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci przedstawiła jej dyrektor Larysa Luhova.

Uczestnicy seminarium mieli również okazję zwiedzić Centralną Bibliotekę dla Dzieci, kierowaną przez Walentynę Halushko, która była gościem konferencji w Krośnie w 2008 roku, i nowo otwarte w tej bibliotece Multicentrum sponsorowane przez Mc Donalada oraz Filię nr 13, mieszczącą się w samym centrum Lwowa.

Krośnieńscy bibliotekarze gościli również w bibliotekach publicznych dla dzieci i dorosłych w oddalonej 35 km od Lwowa Żółkwi.

Wyjazd na Ukrainę by również okazją do obejrzenia najważniejszych zabytków Lwowa i Żółkwi.

Krośnieńska Biblioteka od wielu lat współpracuje z Lwowską Obwodową Biblioteką dla Dzieci realizując m.in. wspólne projekty oraz konferencje, służące wymianie doświadczeń w pracy z dziećmi, a w efekcie realizacji ciekawych pomysłów w bibliotekach dla dzieci Lwowa i Krosna.

Monika Machowicz

Standardy w bibliotekach publicznych

W dniach 15-16 listopada 2010 r., na konferencji pod hasłem „Standardy w bibliotekach publicznych”, Krośnieńska Biblioteka Publiczna gościła dyrektorów bibliotek powiatowych i miejsko-gminnych realizujących zadania bibliotek powiatowych z obszaru województwa podkarpackiego. Zorganizowana została przez Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Rzeszowie, Krośnieńską Bibliotekę Publiczną oraz Zarząd Okręgu SBP w Rzeszowie.

Uczestników konferencji powitał Prezydent Miasta Krosna Bronisław Baran, natomiast obrady rozpoczął dr Jerzy Krawczyk – wicedyrektor Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie referatem „Standardy pracy biblioteki powiatowej i gminnej a określenie wymagań niezbędnych do wykonywania zawodu bibliotekarza”. Jan Wołosz – red. naczelny „Bibliotekarza” zaprezentował „Problemy standardów dla powiatowych bibliotek publicznych”, natomiast dr Barbara Budyńska – kierownik Pracowni Bibliotekoznawstwa Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej mówiła „Jak opisywać działalność bibliotek publicznych”. Na zakończenie dyrektor WiMBP w Rzeszowie – Stanisław Turek przedstawił „Bariery wprowadzania standardów w bibliotekach woj. podkarpackiego”, a Teresa Leśniak – Dyrektor KBP omówiła „Działalność Krośnieńskiej Biblioteki w świetle wybranych standardów dotyczących bibliotek”.

Treść referatów stanowiła podstawą dyskusji panelowej „Komu są potrzebne biblioteki powiatowe?”, którą prowadził Andrzej Jagodziński, dyrektor MiPB w Kolbuszowej.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od prezentacji siedziby głównej Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej przez kierowników poszczególnych działów. Przed rozpoczęciem obrad wszyscy zwiedzili również zabytkowe centrum miasta i najważniejsze zabytki Krosna. Opowiadał o nich Łukasz Stachurski z Muzeum Rzemiosła w Krośnie

Główna część konferencji odbyła się w Filii nr 6 – Centrum Multimedialnym KBP.

Po zapoznaniu się ze specyfiką tej filii i zakresem oferowanych usług dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej Andrzej Jagodziński podsumował dyskusję z poprzedniego dnia, podkreślając, że biblioteki powiatowe są potrzebne i muszą istnieć, jeśli chcemy, aby bibliotekarstwo publiczne było bibliotekarstwem nowoczesnym. Są one niezbędne bibliotekom gminnym, aby te mogły równać do standardów i miały zapewnioną pomoc. – Istnienie sieci jest wartością – zaznaczył.

Propozycje standardów publicznej biblioteki powiatowej w województwie podkarpackim przedstawiła Lucyna Kloczkowska – kierownik Działu Instrukcyjno-Methodycznego WiMBP w Rzeszowie. Zaproponowała m.in., aby

podstawowym standardem w zakresie powoływania bibliotek powiatowych było założenie, że zadania powiatowe powierza się największej i zarazem najlepszej bibliotece w powiecie. Przedstawiła również pięć obszarów, w których można by sformułować standardy dla bibliotek pełniących funkcje powiatowe: 1. Podstawy prawne i finansowe funkcjonowania; 2. Zarządzanie i marketing; 3. Użytkownicy; 4. Zbiory oraz 5. Personel biblioteczny. W każdym z tych obszarów określony został standard i charakteryzujące go wskaźniki. Obecni na konferencji zobowiązali się do zgłoszenia do połowy grudnia własnych uwag w stosunku do przedstawionych propozycji.

Wydarzeniem nieprzewidzianym w programie konferencji było ogłoszenie wyników konkursu na najlepiej zrealizowany program Tygodnia Bibliotek 2010 ph. **Biblioteka – słowa, dźwięki, obrazy**, w którym Zarząd Okręgu SBP w Rzeszowie przyznał Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej puchar i I miejsce.

Na zakończenie wicedyrektor WiMBP w Rzeszowie **Halina Piotrowska** podziękowała organizatorom za przygotowanie organizacyjne i merytoryczne konferencji.

Monika Machowicz

Działalność Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w świetle wybranych standardów międzynarodowych

Zainteresowanie standardami bibliotecznymi w Polsce utrzymuje się od wielu lat. Toczą się dyskusje podczas konferencji czy też na łamach prasy fachowej, w których podkreśla się konieczność ich wprowadzenia, bowiem one stanowią ważne narzędzie unowocześniania bibliotek na świecie. Do najbardziej znanych i powszechnie wykorzystywanych należą standardy IFLA.¹ W dokumencie zwraca się uwagę na rolę biblioteki jako ośrodka informacji i centrum kulturalnego w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Mimo podejmowanych działań brak jest jasno określonych standardów w bibliotekarstwie polskim.

Powszechny dostęp do źródeł informacji, do wiedzy staje się niezbędny do właściwego i pełnego funkcjonowania człowieka we współczesnym świecie, a taki dostęp umożliwia właśnie biblioteka publiczna.

Sądzę, a raczej jestem przekonana, że należy opracować standardy dotyczące funkcjonowania bibliotek publicznych, by stały się podstawą do podniesienia jakości usług bibliotecznych.

Zatem „standardy” powinny być stosowane jako narzędzie oceny działań placówki zarówno przez kierownictwo biblioteki, jak i przez jej organizatora.

---

¹ Działalność bibliotek publicznych. Wytyczne IFLA/UNESCO. Warszawa 2002

Odnosząc się do norm i wzorów bibliotekarstwa publicznego w wielu krajach Europy mogę powiedzieć, że funkcjonowanie Krośnieńskiej Biblioteki i zróżnicowana oferta kulturalno-edukacyjna stanowi właściwą odpowiedź na zmieniające się potrzeby współczesnego społeczeństwa.

Strukturę organizacyjną KBP tworzą: Biblioteka Główna z Działem Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Wypożyczalnia, Czytelnia Główna, Dział Informacyjno-Regionalny, Czytelnia Internetowa, Salonik Artystyczny oraz siedem osiedlowych filii miejskich.

Łączna powierzchnia lokali bibliotecznych w mieście wynosi 2.401,6 m² – średnio na 100 mieszkańców przypada 5,05 m² (Krosno liczy 47.515 mieszkańców). Średnia dla Polski na koniec 2007 r. na 100 mieszkańców wynosi 2,6 m², w województwie podkarpackim 2,72 m². Według wskaźników IFLA powierzchnia na 100 mieszkańców powinna wynosi 5,6 m².

W standardach międzynarodowych przyjmuje się, że samodzielna Biblioteka powinna dysponować powierzchnią 350 m² a filia multimedialna – przestrzenią nie mniejszą niż 230 m².

Zatem powierzchnia KBP jest mocno zbliżona do zaleceń międzynarodowych.

W przypadku projektowanych budynków bibliotecznych ważna jest zasada tzw. „elastyczności”, która sprawia, że biblioteka jest zdolna do świadczenia nowych usług dla użytkownika w stale zmieniającej się rzeczywistości.

Jako przykład mogę podać budynek biblioteki przy ul. Ordynackiej, w którym przez wiele lat funkcjonował Oddział Dziecięcy Biblioteki Głównej, potem Dział Zbiorów Audiowizualnych, a od roku działa tu Centrum Multimedialne. Zmiana funkcji budynku nastąpiła w wyniku likwidacji szkół w centrum miasta, a dla zamieszkałych tu w większości ludzi starszych stworzony został ośrodek, który z powodzeniem prowadzi różne formy animacji czytelniczo-literackiej: dyskusyjne kluby książki, filmowe, podróżnicze.

Biblioteka Główna z poszczególnymi działami pracuje na rzecz wszystkich placówek w zakresie spraw organizacyjnych, finansowych, administracyjnych oraz ściśle współpracuje w zakresie działań merytorycznych. Taka organizacja sieci obniża koszty funkcjonowania, gwarantuje profesjonalizm i wysoką jakość usług. Stan lokali, estetyka i ich wyposażenie, dzięki systematycznym remontom, zapewniają czytelnikom komfort korzystania.

Realizując statutowe zadania wypożyczania i udostępniania zbiorów, Biblioteka pełni rolę lokalnego ośrodka informacji i kultury oraz instytucji wspierającej kształcenie ustawiczne. Odpowiadając na zapotrzebowanie społeczne staramy się aktywnie uczestniczyć w budowaniu społeczeństwa informacyjnego, dostosowując zakres usług, zbiorów i warunki funkcjonowania do wysokich standardów jakościowych i ilościowych.

Konsekwencja w działaniu i podejmowanie nowych wyzwań, zgodnych ze zmieniającymi się potrzebami użytkowników, a przy tym aktywny udział biblioteki w pozyskiwaniu grantów sprawiły, że Krośnieńska Biblioteka jest

jedną z bardziej dynamicznie rozwijających się bibliotek publicznych w regionie i w kraju.

Krośnieńska Biblioteka posiada zbiory liczące 252.181 wol., 46.491 jednostek zbiorów specjalnych i 2.378 wol. czasopism oprawnych.

Posiadane zbiory obejmują wszystkie dziedziny wiedzy i nauki oraz literaturę piękną dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Na jednego mieszkańca przypada 5,3 wol., na Podkarpaciu – 4,26, w Polsce – 3,6. IFLA zaleca 3 wol. na 1 mieszkańca.

Zbiory są systematycznie selekcyjonowane i uzupełniane o nowości zgodnie z aktualnymi i przewidywanymi potrzebami użytkowników. Uzupełnianie zbiorów odbywa się systematycznie, głównie przez zakup, wymianę i dary. Według standardów IFLA liczba nowości jest ważniejsza niż wielkość zbiorów w ogóle i proponuje się, aby liczba nowości była uzależniona od obsługiwanej populacji, i tak:

- do 25 tys. mieszkańców – zakup 25 wol. na 100 mieszkańców,
- w miastach 25-50tys – 22,5 wol. na 100 mieszkańców,
- powyżej 50 tys. mieszkańców – 20 wol. na 100 mieszkańców.

Autorzy standardów proponują, aby w małych środowiskach do 1 tys. mieszkańców zwiększyć wskaźnik zakupu nowości o 100%, a nawet więcej w stosunku do wyżej proponowanych.²

Również „wielkość” istniejącej kolekcji książek powinna się mieścić między 1,5-2,5 książki na 1 mieszkańca.³

Wskaźnik zakupu nowości w KBP utrzymuje się na najwyższym poziomie w województwie – w 2009 roku wyniósł on 22 woluminy na 100 mieszkańców, rok wcześniej – 25 woluminów, w województwie podkarpackim – 11,5, a średnia ogólnopolska w 2008 r. wynosiła 9,6.

Utrzymanie tak wysokich wskaźników możliwe jest dzięki odpowiedniej dotacji samorządowej oraz środkom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeznaczanym na zakup nowości wydawniczych. Dla ciekawości podam, że w latach 1994-2009 ze zbiorów KBP wycofano 74% księgozbioru w stosunku do zakupu nowości (zakupiono 133.362 woluminy, wycofano prawie 99 tys.). Warto tutaj wspomnieć o standardach angielskich, które mówią „że selekcja zbiorów powinna spowodować wymianę całości księgozbioru w okresie nie dłuższym niż 8 i pół roku”.⁴

Na 1 m² powierzchni przypada w KBP 107 woluminów przy wskaźniku międzynarodowym 110 woluminów, czyli istnieje niewielki zapas w stosunku do powierzchni biblioteki.

---

² Wołosz Jan: O standardach dla bibliotek publicznych. Bibliotekarz 2001, nr 11, s. 4

³ Działalność bibliotek publicznych. Wytyczne IFLA/UNESCO. Warszawa 2002, s.69

⁴ Wołosz Jan O standardach dla bibliotek publicznych. Bibliotekarz 2001, nr 11, s. 6

Krośnieńska Biblioteka posiadała na koniec 2009 roku 18 176 stałych czytelników w wypożyczalniach, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wskaźnik 38,2. W 2008 roku wyniósł on 38,9, podczas gdy dla województwa podkarpackiego 17,4, przy średniej dla Polski 17,1.

Oficjalne statystyki w Polsce wykazują ilość stałych czytelników w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Te dane nie oddają pełnej rzeczywistości pracy biblioteki, gdyż statystyki nie wykazują przeliczeniowo użytkowników korzystających np. z usług czytelni i biorących udział w różnych formach animacji czytelniczej. Interesujących danych mogłyby dostarczyć statystyki obejmujące np. liczbę użytkowników, którzy w ciągu roku korzystają jedynie z zasobów i usług biblioteki na miejscu, a nie są zarejestrowani jako czytelnicy stali. Dla przykładu liczba odwiedzin w ogóle na 100 mieszkańców wyniosła w KBP w roku 2009 – 3 920 a w roku 2008 – 3 826. Średnia odwiedzin na 1 bibliotekarza wyniosła w 2009 r. – 642 czytelników, rok wcześniej – 626.

Również wypożyczenia na zewnątrz w przeliczeniu na 100 mieszk. utrzymują się na bardzo wysokim poziomie i przekraczają 1.000 jednostek (w 2009 r. – 1.080, w 2008 r. – 1.106); w województwie podkarpackim – 342, średnia dla Polski w 2008 r. wyniosła 331.

Udostępnianie zbiorów na miejscu na 100 mieszkańców 2009 r. wyniosło 249 jednostek bibliotecznych, rok wcześniej – 253. W województwie podkarpackim 65 (dane za 2008), w skali kraju 82. Tak wysokie wskaźniki to efekt systematycznego uzupełniania zbiorów o nowości i bogatej oferty usług adresowanych do wszystkich grup użytkowników oraz zaangażowania biblioteki na rzecz promocji książki w środowisku lokalnym. Dla prawidłowego funkcjonowania biblioteki najważniejszym „zasobem” są pracownicy wykwalifikowani i posiadający wysoką motywację oraz liczne umiejętności i predyspozycje na rzecz pracy z różnymi grupami użytkowników. W wielu krajach Europy zachodniej wśród bibliotekarzy wyróżnia się odrębne kategorie pracowników, którzy wykonują zadania biblioteki na różnym poziomie i różnym stopniu trudności. W naszym kraju zgodnie z obowiązującym stanem prawnym proponowane przez IFLA wskaźniki nie dają się wprost przenieść na grunt polski. Ponadto liczne uwarunkowania np. sama organizacja biblioteki, jej wielkość, charakter, środowisko, to również ważne czynniki wpływające na liczebność kadry w bibliotece. Generalnie zalecany jest wskaźnik – 1 pracownik na 2,5 tys. mieszkańców.

W KBP zatrudnione są 53 osoby, z których 83% to pracownicy merytoryczni pozostali to pracownicy obsługi i administracji. 71% pracowników merytorycznych posiada wykształcenie wyższe i wyższe podyplomowe, 29% – średnie bibliotekarskie. Na 1 pracownika merytorycznego przypada 1.084 mieszkańców. Z 44 bibliotekarzy 30 osób pracuje bezpośrednio z czytelnikami (stałych czytelników 18.186, czyli na 1 pracownika bezpośrednio pracującego z czytelnikami przypada 606 czytelników stałych).

Krośnieńska Biblioteka dysponuje 207 miejscami w czytelniach co wskazuje, że na 100 mieszkańców przypada zaledwie niecałe pół miejsca (0,44).

Podejmowanie nowych wyzwań nie byłoby możliwe bez odpowiednich środków i aktywności instytucji w ich pozyskiwaniu.

W ramach otrzymanych grantów możemy nie tylko rozszerzyć działalność merytoryczną wzbogacając ofertę kulturalno-edukacyjną, ale również zwiększyć wydatki inwestycyjne na zakup sprzętu niezbędnego do podniesienia jakości świadczonych usług m.in. w zakresie automatyzacji, w tym szeroko rozumianej działalności informacyjnej.

Łączna wartość zadań realizowanych przez Krośnieńską Bibliotekę w ramach pozyskanych dotacji z zewnątrz wyniosła w latach 2007-2009 ponad 963 tys. zł.

W wyniku konsekwentnie realizowanych prac automatyzujących procesy gromadzenia i udostępniania zbiorów, jak i pozyskanych dodatkowych środków finansowych, wszystkie agendy Biblioteki są wyposażone w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i niezbędny sprzęt peryferyjny, a informacja o posiadanych zasobach jest dostępna w Internecie.

Między innymi w ramach pozyskanych środków wdrożono system obsługi biblioteki z formatem MARC 21, co pozwoliło dostosować tworzone bazy do międzynarodowych standardów opisu bibliograficznego.

Wszystkie agendy pracują na jednej instalacji systemu na głównym serwerze, istnieje więc możliwość pobierania do własnej bazy rekordów bibliograficznych z krajowych i międzynarodowych baz bibliograficznych. Użytkownicy Biblioteki mogą korzystać z jednej karty identyfikacyjnej we wszystkich działach i filiach bez konieczności każdorazowego zapisu. Operacje związane z obsługą użytkowników zostały zautomatyzowane, co znacznie skraca czas obsługi. Informacje o zasobach KBP są dostępne nie tylko dla mieszkańców Krosna i regionu, ale dla każdego użytkownika z dowolnego komputera z dostępem do sieci rozległej, z możliwością rezerwacji i zamawiania wybranych pozycji on-line. Zwiększono również bezpieczeństwo zbiorów Wypożyczalni Głównej poprzez instalację systemu antykradzieżowego.

Budynek filii mieszczącej się w rynku został zmodernizowany i utworzono multimedialne centrum na rzecz promocji czytelnictwa i integracji środowiska lokalnego. Tutaj m.in. osoby niewidome i słabowidzące mogą korzystać ze specjalistycznego sprzętu jak Auto-Lektory, powiększalnik tekstu, syntezatory mowy, linijka brajlowska, czytaki i specjalistycznego oprogramowania. Tutaj zgromadzono również zbiory specjalne, w tym książkę mówioną. Jesteśmy jedyną biblioteką w powiecie gromadzącą i udostępniającą takie zbiory.

W 2009 roku na poddaszu tego budynku utworzono pracownię digitalizacji ze specjalistycznym sprzętem i rozpoczęto tworzenie Krośnieńskiej Biblioteki Cyfrowej.

Obecnie KBP dysponuje 80 stanowiskami komputerowymi, (4 serwerami) w tym 38 dla użytkowników z dostępem do Internetu. 1 stanowisko przypada na 1.250 mieszkańców (wg standardów IFLA przyjmuje się, że 1 stanowisko powinno przypadać na 5.000 mieszk.).

Na jedną placówkę KBP przypada 10 komputerów (w woj. podkarpackim 2,5, średnia dla Polski na koniec 2008 r. wynosiła 3,5).

Wymierne osiągnięcia, wynikające z realizowanych działań generują istotne korzyści w wymiarze społecznym, intelektualnym i instytucjonalnym.

W wyniku wprowadzanych rozwiązań systematycznie podnoszony jest standard usług oraz rozszerzana działalność kulturalna, edukacyjna i wydawnicza, a w efekcie mieszkańcy Krosna i regionu krośnieńskiego otrzymują dostęp do nieograniczonych zasobów informacyjnych w sieci rozległej oraz możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, związanym tak z literaturą, jak i sztuką. Uruchomiona w 2009 roku Krośnieńska Biblioteka Cyfrowa (www.kbc.krosno.pl) oraz Baza Informacji Regionalnej (www.kbir.krosno.pl) to kolejny krok w rozszerzeniu oferty i usług KBP oraz aktywizacji społeczności lokalnej do systematycznego wykorzystywania zasobów informacyjnych, w tym dziedzictwa kulturowego regionu w formie cyfrowej.

Biblioteka jest postrzegana jako prężna placówka kultury w regionie. O Krośnieńskiej Bibliotece i jej działaniach często informują lokalne i regionalne media, a także czasopisma bibliotekarskie.

W celu zapewnienia odbiorcom zorganizowanego dostępu do Internetu oraz popularyzacji wykorzystania technik komputerowych w edukacji, samokształceniu i poszukiwaniu informacji działają dwie czytelnie internetowe, mieszkańcy mają również bezpłatny dostęp do Internetu we wszystkich placówkach bibliotecznych miasta.

Funkcjonujące od ponad roku Centrum Multimedialne przyczynia się w znaczący sposób do promocji czytelnictwa i integracji środowiska lokalnego, poprzez umożliwienie osobom niewidomym i słabowidzącym korzystania ze zbiorów bibliotek, dzięki wyposażeniu placówki w odpowiedni sprzęt dostosowany dla tych osób.

Sukcesy odnoszone przez Krośnieńską Bibliotekę Publiczną to efekt wieloletniej, systematycznej pracy na rzecz społeczności lokalnej, efektywnej współpracy z samorządami lokalnymi i aktywności w zakresie podejmowania nowych wyzwań, wynikających z potrzeb społeczeństwa obywatelskiego.

Do najważniejszych osiągnięć w 2009 roku zaliczyć możemy:

- utrzymanie wysokiego wskaźnika zakupu książek – 22 wol. na 100 mieszkańców (na zakup nowości wydatkowano w 2009 r. blisko 280 tys. zł, z czego 16,5 tys. to dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- utrzymanie wysokiego wskaźnika zasięgu czytelnictwa w Krośnie – 38,2 % ,
- pozyskanie blisko 240 tys. zł z pozabudżetowych środków finansowych, pozwalających na rozszerzenie działalności merytorycznej,
- rozwój infrastruktury technicznej, w tym zakup nowego sprzętu komputerowego,

- utworzenie Krośnieńskiej Biblioteki Cyfrowej,
- opracowanie i wydanie dwóch publikacji związanych z realizowanymi projektami,
- realizację szerokiej współpracy ze szkołami, stowarzyszeniami, instytucjami kulturalnymi,
- utrzymanie bogatej oferty gazet i czasopism bieżących w prenumeracie (ponad 150 tytułów),
- realizację projektów z zakresu promocji czytelnictwa i edukacji teatralnej przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Gminy Krosno,
- zdobycie I nagrody w konkursie na najlepiej przeprowadzony Tydzień Bibliotek w ogólnopolskim konkursie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz drugiego miejsca na najlepiej przeprowadzony Tydzień Bibliotek w województwie podkarpackim,
- zróżnicowaną i bogatą działalność kulturalną, edukacyjną i promocyjną,
- promocję KBP m.in. poprzez udział i prezentację biblioteki na konferencjach, sesjach, spotkaniach oraz liczne publikacje w prasie i na portalach internetowych
- utrzymanie pozytywnego i stabilnego wizerunku instytucji otwartej i reagującej na zmieniające się potrzeby społeczności lokalnej.

Teresa Leśniak

W referacie wykorzystano materiały przygotowane przez p. M. Machowicz.

Referat został wygłoszony na konferencji wojewódzkiej zorganizowanej w Krośnie w dn. 15-16 listopada 2010 r.

Standardy, normy i wskaźniki dla bibliotek zestawienie bibliograficzne

Wydawnictwa zwarte:

1. Aktualny stan normalizacji w zakresie informacji i dokumentacji / Alina Grochowska // W: Automatyzacja bibliotek publicznych : materiały z ogólnopolskiej konferencji „Automatyzacja bibliotek publicznych” Warszawa, 24-26 listopada 2004. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2005. – S. 51-67
2. Biblioteki publiczne w świetle standardów zagranicznych / Jan Wołosz // W: Funkcje ponadlokalne bibliotek publicznych – poziom powiatowy : materiały z ogólnopolskiej konferencji nt. „Biblioteka powiatowa ’99 – pierwsze doświadczenia i wnioski”. – Radom / Jedlnia Letnisko, 20-22 września 1999. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2000. – S. 14-25
3. Działalność bibliotek publicznych : wytyczne IFLA / UNESCO. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2002
4. Międzynarodowe wytyczne dotyczące bibliotek szkolnych // W: Książka i biblioteka w środowisku edukacyjnym / red. Elżbieta Barbara Zybent. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2002. – S. 76-102
5. Multimedia jako przedmiot normy PZPN-N-01152-13 / Bożena Bartoszewicz-Fabiańska // W: Multimedia, biblioteka, edukacja: konferencja ogólnopolska Białystok, 18-20 maja 2000 r. – Warszawa: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej, 2001. – S. 96-107
6. Normalizacja biblioteczno-bibliograficzna w aspekcie automatyzacji bibliotek : problemy i perspektywy : materiały z ogólnopolskiego seminarium Gdańsk, 18-20 września 1996 r. – Warszawa : Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy, 1997
7. Normy Biblioteki Narodowej w zakresie automatyzacji / Maria Janowska // W: Komputery w bibliotekach – Polska ’94 : materiały z ogólnopolskiej konferencji Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Chorzów, 10-21 VI 1994 / red. Janusz Nowacki. – Warszawa : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 1994. – S. 165-169
8. Polska Norma PN-ISO 11620:2006 – Informacja i dokumentacja – Wskaźniki funkcjonalności bibliotek. – Warszawa, 2006
9. Propozycje metodologiczne standardów dla polskich bibliotek szkolnych // W: Edukacja biblioteczna i informacyjna w polskich szkołach / Marcin Drzewiecki. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2005. – S. 89-99
10. Propozycje standardów komputeryzacji bibliotek publicznych / Maria Rydz // W: Automatyzacja bibliotek publicznych : materiały z ogólnopolskiej konferencji Warszawa, 24-26 listopada 2004. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2005. – S. 68-75

- polskiej konferencji „Automatyzacja bibliotek publicznych” Warszawa, 24-26 listopada 2004. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2005. – S. 77-84
11. Przegląd wskaźników efektywności bibliotek według normy ISO 11620 / Ewa Głowacka // W: Biblioteki wobec nowych zadań / red. Głowacka Ewa. – Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2004. – S. 157-167
  12. Standardy biblioteczne, wzorce i doświadczenia Unii Europejskiej : materiały z ogólnopolskiej konferencji Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Biblioteki Narodowej, Warszawa, 11 grudnia 2003. – Warszawa, 2003
  13. Standardy danych w bibliotekach cyfrowych / Rafał T. Prinke // W: Nowe media w bibliotece : materiały z polsko-niemieckiej konferencji bibliotekarzy Zielona Góra, 14-16 kwietnia 2004. – Zielona Góra: Pro Libris, 2004. – S. 38-45
  14. Standardy cyfrowego zapisu obrazu oraz tworzenia archiwum cyfrowego na przykładzie Biblioteki Ossolineum / Aleksander Radwański // W: Nowe media w bibliotece : materiały z polsko-niemieckiej konferencji bibliotekarzy Zielona Góra, 14-16 kwietnia 2004. – Zielona Góra : Pro Libris, 2004. – S. 46-51
  15. Standardy europejskie w dziedzinie bibliotekarstwa / Jan Wołosz // W: Polskie bibliotekarstwo w perspektywie wejścia do Unii Europejskiej : materiały z ogólnopolskiej konferencji towarzyszącej Krajowemu Zjazdowi Delegatów SBP, Warszawa – Miedzeszyn, 8-9 czerwca 2001 / red. Mieczysław Szyszko. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2001. – S. 16-28
  16. Standardy w bibliotekach publicznych // W: Biblioteki publiczne końca XX wieku / Lucjan Biliński. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2001. – S. 44-46
  17. Standardy w komputerowych systemach zarządzania biblioteką / Adam Jeske, Bogdan Ficner // W: Komputeryzacja bibliotek publicznych : materiały z III ogólnopolskiej konferencji nt. Komputeryzacja bibliotek publicznych – stan i zamierzenia” Supraśl k. Białegostoku, 3-5 czerwca 1996 r. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1996. – S. 95-104
  18. Standaryzacja kosztów w bibliotekach publicznych, materiały z ogólnopolskiej konferencji Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Chełm 19-21 września 2002, Standaryzacja kosztów w bibliotekach publicznych / [red. Witold Sulimierski, aut. Małgorzata Antoniak i in.]. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2003
  19. Stosowanie polskich norm w zautomatyzowanych katalogach bibliotecznych / Andrzej Padziński. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2000

20. Wokół standardów dla biblioteki powiatowej początku XXI wieku / Jerzy Maj // W: Samorządowe biblioteki powiatowe – projekcje i realia : materiały z ogólnopolskiej konferencji Jedlnia Letnisko – 20-22.09.2000 r. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2000. – S. 101-107
21. Wymagania dotyczące normatywów powierzchni bibliotek akademickich / [oprac. Andrew McDonald] // W: Zarządzanie biblioteką : najnowsze kierunki w bibliotekarstwie brytyjskim : wybór tekstów / red. Ivor Kemp, Teresa Wildhardt. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1998. – S. 29- 39
22. Wytyczne dla bibliotek akademickich / [red. Katy Ennis] // W: Zarządzanie biblioteką : najnowsze kierunki w bibliotekarstwie brytyjskim : wybór tekstów / red. Ivor Kemp, Teresa Wildhardt. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1998. – S. 41-84

Wydawnictwa ciągle:

1. Biblioteki publiczne, ani wiosna, ani stracone złudzenia... / Wołosz Jan // *Bibliotekarz*. – 2001, nr 10, s. 1-6
2. Działalność normalizacyjna w dziedzinie zabezpieczania zbiorów bibliotecznych / Barbara Drewniewska-Idziak // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 107-116
3. Nie taki diabeł straszny, czyli o wdrożeniu ISO 9001 [Dokument elektroniczny] / Justyna Kamińska-Wolny // *EBIB*. – 2006, nr 7
4. Normalizacja opisu bibliograficznego i jego hasła, zasad szeregowania i przypisów bibliograficznych / Maria Lenartowicz // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 39-60
5. Normalizacja w zakresie informacji i dokumentacji w Polsce w latach 1993-2000 / Marta Grabowska // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 11-38
6. Normy i struktura zatrudnienia w bibliotece akademickiej / Barbara Leytner-Zemanek // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 66, z. 4 (1998), s. 323-328
7. Normy i wskaźniki w bibliotekach publicznych / Lucjan Biliński // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 67, z. 4 (1999), s. 295-309
8. Normy pracy w bibliotekarstwie polskim / Maria Wrocławska // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 67, z. 4 (1999), s. 311-320
9. Normy z zakresu statystyki bibliotecznej i wydawniczej oraz dziedzin pokrewnych / Krystyna Ramlau-Klekowska // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 97-105
10. Nowe Polskie Normy dotyczące automatyzacji bibliotek / Grażyna Piotrowicz // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 79-96
11. Nowe Polskie Normy dotyczące konwersji pism / Jerzy Franke // *Przegląd Biblioteczny*. – R. 69, z. 1/2 (2001), s. 61-78

12. O standardach dla bibliotek publicznych / Jan Wołosz // *Bibliotekarz.* – 2001, nr 11, s. 3-7
13. Potrzeby i możliwości opracowania standardów organizacyjnych w polskim bibliotekarstwie publicznym / Jerzy Maj // *Bibliotekarz.* – 2007, nr 4, s. 13-17
14. Projekt standardów bibliotecznych – część B / Jerzy Maj // *Bibliotekarz.* – 2008, nr 12, s. 13-15
15. Resort kultury – „ten sam, ale nie taki sam” / Lucjan Biliński // *Bibliotekarz.* – 2002, nr 1, s. 29
16. Standardy – czyli co i po co? / Jerzy Maj // *Bibliotekarz.* – 2002, nr 12, s. 2-5
17. Standardy biblioteczne – oczekiwania i perspektywy / Jadwiga Kosek // *Bibliotekarz.* – 2007, nr 4, s. 25-27
18. Standardy efektywności funkcjonowania bibliotek. Międzynarodowe seminarium / Agnieszka Sobocka // *Bibliotekarz.* – 2008, nr 3, s. 21-24
19. Standardy komputeryzacji bibliotek publicznych / Maria Rydz // *Bibliotekarz.* – 2005, nr 3, s. 5-10
20. Standaryzacja kosztów w bibliotekach publicznych : ogólnopolska konferencja Chełm-Okuninka 19-21 września 2002 r. / Witold Sulimierski // *Poradnik Bibliotekarza.* – 2003, nr 1, s. 15-16
21. Stare i nowe standardy opisu dokumentów elektronicznych [Dokument elektroniczny] / Marek Nahotko // *EBIB.* – 2002, nr 4
22. Wskaźniki funkcjonalności bibliotek, (na marginesie projektu normy ISO 11620) / Lucjan Biliński // *Bibliotekarz.* – 2002, nr 10, s. 6-9
23. Wskaźniki funkcjonalności usług bibliotecznych według Raportu Technicznego ISO/TR 20983 / Ewa Głowacka, Lidia Derfert-Wolf // *Przegląd Biblioteczny.* – R. 74, z. 4 (2006), s. 445-460
24. Wskaźniki urbanistyczno-architektoniczne w projektowaniu nowych i użycowaniu istniejących bibliotek publicznych (projekt) / Jerzy Maj // *Bibliotekarz.* – 2007, nr 12, s. 8-11
25. Zalecane przez Książnicę Pomorską standardy pracy w gminnych i powiatowych bibliotekach publicznych / Monika Kwaśniak, Lucjan Bąbolewski // *Bibliotekarz.* – 2010, nr 4, s. 2-6
26. Zastosowanie normy ISO 11620 w analizie funkcjonalności Biblioteki Elbląskiej. Uwagi metodyczne / Ewa Głowacka // *Przegląd Biblioteczny.* – R. 73, z. 4 (2005), s. 474-482
27. Zastosowanie projektu normy ISO 11620 do opracowania wskaźników pomiaru procedur zgodnie z Systemem Zarządzania Jakością ISO 9001 w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu [Dokument elektroniczny] / Teresa Szymorowska // *EBIB.* – 2003, nr 8

Oprac. Małgorzata Patla

Praca z czytelnikiem dziecięcym

Warszawski Oddział Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego oraz Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego były organizatorami warsztatów pod nazwą „Praca z czytelnikiem dziecięcym”, które odbyły się w dniu 15 stycznia 2011 r. w siedzibie Uniwersytetu Warszawskiego.

Pierwszą część szkolenia rozpoczął wykład dr hab. Małgorzaty Kisilowskiej pod nazwą „Internet w pracy z dzieckiem”. W oparciu o przykłady zagranicznych i polskich witryn internetowych, uczestnikom szkolenia zaprezentowane zostały serwisy informacyjne i edukacyjne, których zadaniem jest wprowadzenia dziecka w sferę sztuki, techniki, nauki, umożliwiające równocześnie rozwój kompetencji informacyjnych. Jak wykazują zaprezentowane badania 91% dzieci i młodzieży w wieku 12-17 lat korzysta z Internetu codziennie, ale choć większość z nich szuka informacji w sieci – nie potrafi tego robić. Dzieciom brakuje umiejętności krytycznej oceny znalezionej informacji oraz umiejętności korzystania z bibliotecznych narzędzi wyszukiwawczych. Stąd przed bibliotekarzami stawiane jest istotne zadanie wprowadzania młodych użytkowników w wirtualny świat – uwzględniając specyficzne potrzeby tej grupy i pokazując wartościowe serwisy.

W Polsce niewiele jest do tej pory edukacyjnych serwisów internetowych w całości adresowanych do dzieci. Jako przykład można podać stronę stworzoną przez Ministerstwo Kultury i Sztuki www.kula.gov.pl czy prywatny serwis www.qulturka.pl. Coraz częściej można znaleźć serwisy instytucji publicznych, na których wydzielone zostają podstrony przeznaczone dla dzieci. Do takich należy m.in. serwis Narodowego Archiwum Cyfrowego, które przygotowało gry, mające wprowadzać dzieci w świat archiwów. Z kolei w świat ekonomii i finansów dzieci ma wprowadzać portal edukacji ekonomicznej Narodowego Banku Polskiego dostępny pod adresem www.nbportal.pl. Niestety nieliczne są jeszcze podstrony adresowane do dzieci na serwisach polskich bibliotek. Jeśli już się pojawiają, to brakuje w nich elementów aktywizujących.

Prezentacji zabaw z książką dla różnych grup wiekowych, które można wykorzystywać w bibliotece poświęcone były warsztaty prowadzone przez dr Dorotę Grabowską. Zajęcia integracyjne, pozwalających poznać się grupie, zabawy z ilustracjami, rozwijające wyobraźnię, booktalking – to wybrane formy, które mogą uatrakcyjnić kontakty dzieci w różnym wieku z książką.

„Teatr w bibliotece” – to ostatnia część szkolenia, prowadzona przez dr Małgorzatę Pietrzak. W trakcie zajęć uczestnicy mieli za zadanie przygotować inscenizację fragmentu książki Wojciecha Żukrowskiego „Porwanie w Tiutiurlistanie”. Warsztat słowny, przestrzeń sceniczna, kostiumy, mimika, gesty – to tylko niektóre z elementów, na które należy zwrócić uwagę w procesie przygotowania spektaklu. Warsztaty z zakresu teatru i dramy teatralnej miały na celu pokazanie praktycznych możliwości ich wykorzystania w pracy bibliotekarza z młodym czytelnikiem.

Monika Machowicz

Spotkanie bibliografów w Bibliotece Narodowej

W dniu 15 kwietnia 2011 r. uczestniczyłam w posiedzeniu zespołu ds. bibliografii regionalnej w Bibliotece Narodowej w Warszawie, które poświęcone było zmianom w opracowaniu rzeczowym dokumentów. Referenci koncentrowali uwagę na określnikach i hasłach formalnych oraz ich stosowaniu.

„Zmiany w słownictwie i metodyce opracowania rzeczowego” omówiła Anna Stolarczyk.

Przypomniała o zlikwidowanych określnikach formalnych i wskazała problemy związane z użyciem określników formalnych: – *literatura*, – *film* oraz określników – *w literaturze*, – *w filmie*, – *w sztuce*, – *w muzyce*, – *w kartografii*. Tak więc określnik – *literatura* stosuje się po nazwach prądów literackich, np. *Modernizm – literatura*, określnik – *w literaturze* wyłącznie dla opracowań typu *Dziecko – w literaturze polskiej*, *Narracja – w literaturze angielskiej* itp. Podobnie stosuje się wymienione wcześniej określniki, czyli dla wyrażenia tematyki opracowań, np. *Sztuka – w filmie*, *Zdrowaś Mario – w muzyce polskiej*, *Parki i ogrody – w sztuce*, *Polska – w kartografii*, *Osuwisko – w kartografii*.

Referentka przypomniała, że zlikwidowano określniki: – *beletrystyka*, – *piśmiennictwo*, a określnik – *biografia* jest stosowany jako temat formalny *Biografie*. Usunięto określnik – *czasopisma*, a wprowadzono – *media*; stosuje się go po nazwach geograficznych z wyjątkiem państw i regionów geograficznych świata, np. *Kraków – media – 20 w*.

Odniosła się także do kwestii stosowania określnika – *zabytki*, który powinien być użyty do opisu zabytków spoza dziedzin sztuki, np. *Budownictwo podziemne – zabytki*, *Warszawa – budownictwo – zabytki*.

Po wystąpieniu A. Stolarczyk dyskutowano o celowości stosowania „czystego” tematu geograficznego, o użyciu określnika – *zabytki*, o stosowaniu określnika – *kultura* zamiast – *piśmiennictwo* dla wyrażenia imprez życia literackiego w regionie. Padła propozycja, aby wprowadzić i używać określnika – *życie*

literackie na wzór – życie codzienne. Dyskutowano wiele o określniku – *biografia*.

Do tematów formalnych wrócił w swoim wystąpieniu Bartłomiej Włodarczyk (BN). Uzasadniał potrzebę ich wprowadzenia (użyteczność, wiarygodność, sprawdzenie się bibliotek na rynku informacji). Wskazywał też inne przyczyny: niezrozumiałość długich haseł, rozproszenie informacji o dokumentach na ten sam temat w różnych miejscach oraz nieinteresujące, nużące wyszukiwanie przez indeks. Następnie omówił zasady dotyczące tematów formalnych:

- po tematach formalnych nie stosujemy określników geograficznych,
- nie stosujemy określników chronologicznych z wyjątkiem tematów z dziedziny sztuki i literatury,
- po tematach formalnych stosujemy określniki rzeczowe, bibliografia podręczników szkolnych będzie więc opisana następująco: *Bibliografia, Podręczniki szkolne – historia*,
- do opisu jednego dokumentu możemy użyć kilku tematów formalnych, np. *Świat, Wielka Brytania – kolonie – 19 w.; Mapy szkolne, Mapy ścienne, Materiały pomocnicze dla szkół*; nie możemy jednak włączyć w jednym opisie tematów: *Druki ulotne, Afisze*.

W uzupełnieniu referatu B. Włodarczyka, Wanda Klenczon dodała, że powodem wyłączenia tematów formalnych była konieczność niestosowania szczegółowych określników formalnych (uszczegółowienia), co jest wymogiem współczesnych czasów.

O tematach formalnych w bibliografii Lubelszczyzny mówiła Bożena Lech-Jabłońska. Tematy formalne wprowadzono od lipca 2010 r. w bazie bibliograficznej, która liczy 37 370 rekordów bibliograficznych. Reformy wprowadzone w Lublinie trochę zmodyfikowano. Ważniejsze z nich to:

- dodawanie do tematu *Biografie* określników chronologicznych, np. *Biografie – 18-19 w.*,
- *Nekrologi* otrzymują datę roczną, tj. rok zgonu,
- dla fragmentów stosują temat *Powieść polska* z określnikiem chronologicznym,
- przy recenzjach teatralnych jest data roczna wystawienia sztuki, np. *Recenzje teatralne – 2011 r.*,
- temat formalny *Rankingi* otrzymuje datę roczną, np. *Rankingi – 2011 r.*,
- dla opisu map historycznych stosuje się temat formalny i określniki rzeczowe, np. *Mapy turystyczne, Plany miast – historia – 16-17 w.*,
- przy źródłach historycznych podają datę powstania dokumentu, np. *Źródła historyczne – 19 w.*

Podczas spotkania wygłoszono jeszcze jeden referat i jeden komunikat. Barbara Bielawska mówiła na temat: „Bibliografia regionu ciechanowskiego wśród działań na rzecz środowiska lokalnego PiMBP w Ciechanowie”, a Łukasz Stochniał omówił zawartość strony internetowej Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Na zakończenie spotkania Wanda Klenczon poinformowała o przyszłych zmianach hasła geograficznego, prosiła o przysyłanie propozycji na ten temat. Poinformowała bibliografów o mającym się ukazać w początkach września br. „Poradniku metodycznym” (wersja PDF).

Następne spotkanie zaplanowano w WiMBP w Łodzi w dn. 5-6 października.

Wanda Belcik

XIII Warsztaty JHP BN

W dniach 8-10 czerwca 2011 r. w Bibliotece Narodowej odbyły się XIII Warsztaty Języka Hasel Przedmiotowych i Uniwersalnej Klasyfikacji Dziecięcej. Program warsztatów został przygotowany przez Instytut Bibliograficzny we współpracy z Zakładem Opracowania Rzeczowego, a uczestniczyło w nich ponad 270 bibliotekarzy z wszystkich typów bibliotek.

Tematy referatów dotyczyły metodyki opracowania dokumentów w JHP BN i UKD, rozwoju kartotek wzorcowych oraz sposobu wyszukiwania informacji w katalogach bibliotek, w różnych programach komputerowych.

Anna Stolarczyk, kierownik Pracowni Języka Hasel Przedmiotowych BN przedstawiła stan prac nad słownictwem JHP BN związanych z kontynuacją wprowadzonych od 2010 zmian (tzw. hasło formalne). Zwrócono również uwagę na trudności w opracowaniu rzeczowym dokumentów życia społecznego, wydawnictw ciągłych i dokumentów ikonograficznych.

Ważną dla bibliotekarzy była informacja o postępach prac nad poradnikiem JHP BN, o który monitowali uczestnicy warsztatów w 2010 r.

Celem proponowanych przez Bibliotekę Narodową zmian jest uproszczenie gramatyki języka hasel przedmiotowych. Z tego wynikają propozycje dotyczące ograniczenia stosowania określników chronologicznych po różnych typach hasel oraz propozycja zmiany form nazw geograficznych dla nazw miejscowości.

Podczas XIII Warsztatów zaproponowano nową formę komunikacji pomiędzy bibliotekarzami opracowującymi rzeczowo zbiory i Pracownią Języka Hasel Przedmiotowych BN – blog zatytułowany Fabryka Języka.

W części poświęconej UKD omówiono stosowanie klasyfikacji w zapisie pionowym. Wątpliwości uczestników budził zapis poddziału formy w oddzielnym polu, przeznaczonym w formacie MARC 21 dla symbolu głównego. Na zakończenie omówiono wykorzystanie obu języków informacyjno wyszukiwawczych i zmian, które zwłaszcza w ostatnich dwóch latach są bardzo duże.

Warsztaty były okazją do wymiany doświadczeń bibliotekarzy, jak również konsultacji z przedstawicielami Pracowni JHP BN i UKD. Pomimo że wszystkie wprowadzane zmiany są zamieszczane na bieżąco na stronie BN, istnieje potrzeba spotkań bibliotekarzy, o czym świadczy coraz większa liczba uczestników warsztatów.

Grażyna Ziembicka

Wykorzystanie tekstu literackiego w pracy z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym

Sprawozdanie z seminarium dla bibliotekarzy, WiMBP Rzeszów 28.06.2011

Do udziału w seminarium zaproszeni zostali bibliotekarze pracujący w oddziałach i filiach dziecięcych bibliotek w woj. podkarpackim oraz Maria Kulig – Prezes PS IBBY, Bożena Kruczkowska – Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie i Teresa Rawska – Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnobrzegu. Spotkanie rozpoczęła i prowadziła Małgorzata Sierżęga – instruktor ds. czytelnictwa dzieci i młodzieży w WiMBP w Rzeszowie.

Jako pierwsza wystąpiła Maria Kulig, która przypomniała zgromadzonym podstawowe cele działania Polskiej Sekcji IBBY jako stowarzyszenia integrującego środowiska związane z książką dla młodego czytelnika, wspierającego rozwój książki, promującego książki wartościowe pod względem literackim, plastycznym i edytorskim. Te główne założenia realizowane są przez Sekcję poprzez organizowanie imprez o charakterze informacyjnym i naukowym, prowadzenie akcji związanych z upowszechnianiem czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, nagradzanie najbardziej wartościowych książek polskich takimi nagrodami jak Książka Roku, Nagroda Donga, Medal Polskiej Sekcji IBBY, Nagroda Międzynarodowa.

Następnie w referacie „Między kartami, między słowami” zaprezentowała współczesne książki dla dzieci i młodzieży, polecane przez Sekcję jako książki mogące być źródłem inspiracji dla bibliotekarzy. Pod kątem przydatności do pracy z tekstem omówiła 15 pozycji książkowych, zwracając szczególną uwagę na takie ich walory, które mogą być wykorzystane w różnych formach pracy z dziećmi i młodzieżą. Pozycjami tymi są: *Kiedy zegar wybije dziesiątą Agnieszki Błotnickiej*, *Filozofia dla dzieci Oskara Brenifiera*, *Szczury i wilki Grzegorza Gortata*, *Zarafa Adama Jaromira*, *Maleńkie królestwo królowy Aurelki Roksany*

Jędrzejewskiej-Wróbel, Diabelek-Marii Ewy Letki i Zaczarowane historie, Czynniki miłości Anny Łaciny, D.E.S.I.G.N Adama i Daniela Mizielińskich, Agnieszka Osiecka dzieciom Elżbiety Wasiuczyńskiej, Zielony i nikt Małgorzaty Strzałkowskiej i Straszna książka, czyli upiorna zabawa w rymy, Czarny młyn Marcina Szczygielskiego, Bromby i Fikandra wieczór autorski Macieja Wojtyszko oraz Do czego służy młotek Wojciecha Widłaka i Pawła Pawlaka.

W kolejnej części spotkania Bożena Kruczkowska z Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej i Teresa Rawska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnobrzegu, zaprezentowały działalność reprezentowanych przez siebie Bibliotek ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania tekstu literackiego w działalności animacyjnej dla dzieci i młodzieży. Wystąpienia ilustrowane były pokazami slajdów, obrazującymi działalność obu bibliotek.

Prezentacja, dotycząca Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, ze względu na dużą ilość i różnorodność działań animacyjnych, składała się z trzech części. Najobszerniejsza część dotyczyła animacji literackich *Radość Czytania*, w których największe zainteresowanie słuchających wzbudziły organizowane w KBP warsztaty literackie i dziennikarskie z udziałem znanych pisarzy, a także warsztaty artystyczne realizowane w działaniach teatralnych *Na scenie biblioteki* i plastycznych *Obraz i tekst*.

Kończącą część seminarium wypełniła relacja Małgorzaty Sierzęgi z WiMBP w Rzeszowie z udziału w konferencji *Między dzieciństwem a dojrzałością*, czyli młodzież w bibliotece oraz w warsztatach *Nowe media w bibliotece dla młodzieży* w Mediatece Start – Meta w Warszawie. Małgorzata Sierzęga dokonała także przeglądu nowości wydawniczych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży „Warto przeczytać”, polecając zestaw pozycji, które powinny posiadać biblioteki, w celu wzbudzenia zainteresowań czytelniczych u dzieci i młodzieży.

Bożena Kruczkowska

„Projekt digitalizacyjny dla małych i średnich instytucji kultury”

W dniach 30.06-1.07.2011 pracownicy Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej uczestniczyli w szkoleniu „Projekt digitalizacyjny dla małych i średnich instytucji kultury”. Kurs organizowany był przez Zakład Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej Biblioteki Narodowej w Warszawie. Celem szkolenia było przygotowanie do projektu digitalizacji i poszerzenie już zdobytej wiedzy o funkcjonowaniu pracowni cyfrowej.

Wprowadzenie do projektu digitalizacji przedstawił Remigiusz Lis ze Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Opowiedział o różnych pomysłach na projekt i możliwych celach jego utworzenia. Przedstawił kryteria doboru dokumentów do skanowania i różnice między digitalizacją własną i zleconą. Poruszył również temat współpracy bibliotek cyfrowych między sobą lub z innymi instytucjami kultury. Organem, który skupia biblioteki cyfrowe w Polsce jest Federacja Bibliotek Cyfrowych (FBC). To projekt, w którym można przeglądać publikacje wszystkich bibliotek cyfrowych, które należą do Federacji. Krośnieńska Biblioteka Cyfrowa również udostępnia swoje publikacje poprzez FBC.

Na koniec pierwszego dnia szkolenia Joanna Potęga przedstawiła prawne ograniczenia udostępniania obiektów cyfrowych.

Drugi dzień kursu rozpoczął się od zwiedzania pracowni digitalizacyjnych Biblioteki Narodowej. Była to okazja do zapoznania się ze sprzętem oraz warunkami pracy skanerzystów. Dariusz Paradowski opowiedział o technicznych aspektach digitalizacji i nośnikach zapisu zeskanowanych danych. Zaprezentowano opis wprowadzania danych do biblioteki cyfrowej. Katarzyna Ślaska omówiła sposoby pozyskiwania funduszy na projekt bibliotek cyfrowych.

W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele bibliotek z całej Polski, a także pracownicy instytucji naukowych i nauczyciele. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń między bibliotekami cyfrowymi. Na koniec uczestnicy kursu dostali pamiątkowe certyfikaty.

Magdalena Adamek-Jurczak

KBP w prasie centralnej

(lipiec/grudzień 2010 – styczeń/czerwiec 2011)

1. Dziecko w bibliotece – konferencja w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej // *Poradnik Bibliotekarza*. – 2010, nr 10, dod. *Świat Książki Dziecięcej*, s. 8

Konferencja polsko-ukraińska pn. „Inspiruje nas książka – wydarzenia literackie w działalności bibliotek Polski i Ukrainy” w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej w Krośnie.

2. Konkurs „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2009” // *Bibliotekarz*. – 2010, nr 6, s. 31

Wyróżnienie specjalne dla KBP w Krośnie za utrzymywanie wysokiego poziomu czytelnictwa w konkursie „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2009”.

3. Krośnieńskie standardy / Jan Wołosz. – Fot. // *Bibliotekarz*. – 2011, nr 1, s. 29-30

Konferencja dyrektorów powiatowych bibliotek publicznych woj. podkarpackiego w Krośnie, nt. „Standardów w bibliotekach publicznych”, zorganizowana przez WiMBP w Rzeszowie, Krośnieńską Bibliotekę Publiczną i Zarząd Okręgu SBP w Rzeszowie.

Zebrała Joanna Łach

Staże i praktyki w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej

Staże

luty – wrzesień 2005 – 2 stażystki w Wypożyczalni Głównej, Dziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów i Filii nr 2
czerwiec – listopad 2006 – stażystka w Bibliotece Głównej KBP
luty – sierpień 2007 – Monika Król, Paweł Janas
wrzesień 2007 – luty 2008 – 4 stażystki w Wypożyczalni Głównej KBP (Katarzyna Woźnica, Aleksandra Bożek)
marzec – sierpień 2008 – Agnieszka Kamińska i Katarzyna Świerczek
sierpień 2008 – luty 2009 – Katarzyna Bobusia
marzec – wrzesień 2009 – Agata Kaczmarowska
wrzesień 2009 – luty 2010 – Magdalena Adamek Jurczak
marzec – wrzesień 2010 – Justyna Wojnar i Sylwia Korona
listopad – maj 2010 – Patrycja Kołodziejczyk

Praktyki

1-31.03.1998 – praktyka dyplomowa słuchaczy PPSKAiB
3-30.03.1999 – praktyka dyplomowa słuchaczy PPSKAiB (5 osób)
6-31.03.2000 – praktyka dyplomowa słuchaczy PPSKAiB (6 osób)
5-30.03.2001 – praktyka dyplomowa słuchaczy PPSKAiB (Karina Frej, Radosław Cieśliski, Paweł Pelczar)
1-15.07.2002 – praktyka studentki KUL
14.07 – 1.08.2008 – Łukasz Król, student Uniwersytetu Wrocławskiego
7.10 – 7.11.2008 – Agnieszka Kamińska
Wrzesień 2009 – Mateusz Juraszek (PWSZ w Tarnowie), Aleksandra Gniady (Uniwersytet Wrocławski)
2010 – praktyka roczna (zakończona w maju): K. Czerwonka, E. Penar (słuchacze PPSKAiB), A. Baciak, P. Kmon, G. Zajdel, S. Zygmunt (studentki PWSZ w Krośnie)

Zebrata Wanda Belcik

Kronika

LIPIEC/GRUDZIEŃ 2010

- lipiec Miesięczną praktykę w KBP odbywała p. Sabina Gonet – studentka UJ z kierunku Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo.
- 1-31 lipca W Wypożyczalni Głównej prezentowano wystawę książek zatytułowaną „Polaków dzieje malowane”, w 600. rocznicę bitwy pod Grunwaldem.
- 14 lipca W Saloniku Artystycznym otwarto wystawę prac Małgorzaty Adamkowskiej, Jadwigi Agopsowicz-Bieni, Lucyny Domaradzkiej i Magdaleny Zajdel, uczestniczek kursu malarstwa Otwartej Pracowni Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie. W wernisażu uczestniczyło 70 osób.
- 1-30 września „Klimaty Prowansji” to temat wystawy książek w Wypożyczalni Głównej poświęcony twórczości francuskiego poety Frédérica Mistrala.
- 8 września W Saloniku Artystycznym odbył się wernisaż malarstwa Jacka Bukowskiego z Tarnawy k. Zagórza. Artysta zaprezentował ekspozycję różnorodną pod względem technik malarskich i tematów: obrazy abstrakcyjne, zwłaszcza surrealistyczno-symboliczne, grafiki i ikony.
- 9-11 września W Łowiczu odbyła się konferencja na temat wdrażania nowego programu dla bibliotek pod nazwą „Książka na zdrowie” oraz uroczystości jubileuszowe z okazji 10-lecia Polskiego Związku Bibliotek. Uczestniczyła T. Leśniak.
- 14 września W Bibliotece Głównej zorganizowano kiermasz książki pod hasłem „Tanie czytanie”. Książki wycofane ze zbiorów Biblioteki za symboliczną złotówkę sprzedawała M. Leśniak. Kiermasz trwał do 8 października.
- 20 września W szkoleniu na temat kontroli zarządczej udział wzięły T. Leśniak i B. Bęben
- 21 września W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, które prowadziły M. Król i A. Urbanek.
- 21-24 września M. Zajdel uczestniczyła w XXI Forum Księgowych instytucji kultury w Zakopanem
- 22 września Spotkania z Roksaną Jędrzejowską-Wróbel, autorką utworów dla dzieci odbyły się w Filii nr 3, 4 i w Oddziale dla Dzieci
- 22 września W ramach projektu „Interakcje literackie – promocja literatury najnowszej” w Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Leszkiem Zułłskim, krytykiem literackim, poetą, eseistą z Warszawy.

- 23 września W Czytelni odbyła się polsko-ukraińska konferencja pod nazwą „Inspi-
ruje nas książka – wydarzenia literackie w działalności bibliotek Polski
i Ukrainy”. Konferencję zrealizowano w ramach projektu „Literacko-
Artystyczna Akademia Słowa – animacja czytelnictwa dziecięcego”
z programu MKiDN. Uczestniczyły bibliotekarki z Lwowskiej Obwo-
dowej Biblioteki dla Dzieci, dyrektorzy i przedstawiciele bibliotek pu-
blicznych i szkolnych z Podkarpacia i Małopolski, w sumie 90 osób.
W otwarciu konferencji uczestniczył Bronisław Baran, wiceprezydent
Krosna.
- W godzinach wieczornych M. Kijanowska i T. Leśniak wzięły udział
w Biesiadzie Literackiej organizowanej w RCKP, podczas której au-
torka czytała swoje wiersze.
- 24 września W Czytelni Głównej odbyło się spotkanie Marianną Kijanowską,
poetką i tłumaczką ukraińską w ramach projektu „Interakcje Literackie
– promocja literatury najnowszej”. Kijanowska tłumaczy z ośmiu języ-
ków poezję polską, wiersze m.in. Juliana Tuwima, Stanisława Barań-
czaka i Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego. Podczas spotkania zapre-
zentowała utwory w języku ukraińskim. Spotkanie prowadził Robert
Król, uczestniczyło 80 osób.
- 27 września W sali narad Urzędu Miasta odbyła się uroczystość pożegnania Andre
Gyimesi – długoletniego prezydenta zaprzyjaźnionego miasta Zala-
egerszeg, który przeszedł do pracy w Ministerstwie Kultury Węgier.
W spotkaniu wzięła udział T. Leśniak.
- 27 września Odbyło się posiedzenie Komisji Kultury Rady Miasta dotyczące anali-
zy planów pracy instytucji kultury na rok 2011 oraz głównych proble-
mów, w tym temat podwyżek płac dla pracowników tych instytucji.
W spotkaniu uczestniczyła dyrektor T. Leśniak.
- 27 września M. Marcinik, kierownik Oddziału dla Dzieci wzięła udział w semina-
rium „Rola poezji w życiu dziecka” w WiMBP w Rzeszowie.
- 28 września M. Kustra i M. Jamroga-Giba uczestniczyły w szkoleniu nt. „Organi-
zacja prac kancelaryjnych – archiwizacja dokumentacji” w Rzeszowie.
- 30 września W inauguracji roku akademickiego PWSZ w Krośnie udział wzięła T.
Leśniak.
- 1-31 października „Wieszcz z pokolenia pozytywistów”, wystawa książek w Wypoży-
czalni Głównej w 100. rocznicę śmierci Marii Konopnickiej.
- 11 października Z okazji jubileuszu 110-lecia I Liceum Ogólnokształcącego w Krośnie
w uroczystościach wzięła udział T. Leśniak, która wspólnie z dyrekto-
rami krośnieńskich instytucji kultury złożyła listy gratulacyjne oraz
pamiątkowe upominki.
- 11 października Na zaproszenie T. Leśniak gościł w KBP Poseł na Sejm RP Marek
Rzasa, który zapoznał się z działalnością placówki.
- 12-14 października Na zaproszenie Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci cztero-
osobowa delegacja Krośnieńskiej Biblioteki przebywała we Lwowie
i Żółkwi. Bibliotekarki z Krosna (B. Kruczkowska, M. Marcinik i M.
Machowicz) z dyrektor T. Leśniak uczestniczyły w seminarium „W ro-

- li głównej – czytelnik”, podczas którego zaprezentowały referaty na temat działalności kulturalno-animacyjnej KBP, zwiedziły również biblioteki publiczne dla dzieci i dorosłych w Żółkwi.
- 13 października W Saloniku Artystycznym otwarto wystawę rzeźby Piotra Burgera z Krosna. Artysta zaprezentował unikalne kompozycje złożone z przedmiotów codziennego użytku, obecnie rzadko używanych mających wymowę sentymalna, a zarazem edukacyjną. W wernisażu uczestniczyło 50 osób.
- 14 października M. Zajdel uczestniczyła w szkoleniu nt „Kontrola zarządcza w instytucjach kultury” w Rzeszowie.
- 15 października Odbyło się kolejne Literackie Forum Dyskusyjne, którego opiekunem jest R. Goleń-Tulik.
- 19 października W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Grażyną Bąkiewicz w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki. Uczestniczyło 20 osób.
- 19 października Warsztaty plastyczne w Filii nr 4 i Oddziale dla Dzieci prowadziła Grażyna Dłużniewska, absolwentka ASP w Warszawie (w ramach projektu „Literacko-Artystyczna Akademia Słowa – animacja czytelnictwa dziecięcego”).
- 26 października W Czytelnii Głównej odbyło się spotkanie z Joanną Orską, krytykiem literackim, pracownikiem naukowym Uniwersytetu Wrocławskiego, która przedstawiła zjawiska literackie w Polsce po 1989 r. Wykładu wysłuchało 80 licealistów z Krosna.
- 26 października W Oddziale dla Dzieci odbył się konkurs pięknego czytania „Czytam, bo lubię – jesień”. Uczestniczyło 47 uczniów kl. III ze szkół podstawowych nr 1, 4, 6, 9, 14, 15 i Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej.
- 27 października W Saloniku Artystycznym gościł Jacek Guttorow, poeta i krytyk literacki, laureat Nagrody Nowej Okolicy Poetów za 2009 r. Podczas spotkania czytał swoje wiersze, w tym utwory niepublikowane. Pytano go o inspiracje muzyką i malarstwem, a także o współczesną krytykę literacką. Było to ostatnie spotkanie z cyklu „Inspiracje literackie – promocja literatury najnowszej” realizowanego w 2010 r. Uczestniczyło 50 osób.
- 28 października W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Markiem Szurawskim, dziennikarzem, żeglarzem, marynistą, trenerem pamięci, który przedstawił techniki i sekrety twórczego myślenia i zapamiętywania. Wykładu wysłuchało 30 pracowników Krośnieńskiej Biblioteki.
- 28 października B. Bęben uczestniczyła w otwarciu pracowni komputerowej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Jana Szczepanika w Krośnie.
- 29 października Z okazji 30-lecia Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych T. Leśniak wspólnie z dyrektorami krośnieńskich instytucji kultury złożyła gratulacje i upominki podczas głównych uroczystości, które odbywały się w RCKP.
- Listopad W Filii nr 4 (ul. Krakowskiej 124) zamontowano monitoring i klimatyzację.

- 1-30 listopada „Nestorzy nauki polskiej” to temat wystawy w Wypożyczalni Głównej, na której zaprezentowano sylwetki Zygmunta Glogera i Oskara Kolberga.
- 3 listopada W konsultacjach u Skarbnika Miasta Marcina Połomskiego na temat budżetu KBP na 2011 rok udział wzięły dyrektor T. Leśniak i główna księgowa M. Zajdel.
- 4 listopada M. Machowicz uczestniczyła w szkoleniu nt. przygotowania wniosków do MKiDN, które odbyło się w Krakowie.
- 5 listopada W Krakowie odbyły się 14. Targi Książki. Uczestniczyły: G. Ziembicka, B. Szarek, E. Sereda.
- 9-10 listopada M. Róg wzięła udział w szkoleniu „Prawo zamówień publicznych od podstaw”, które odbyło się w Krakowie.
- 10 listopada T. Leśniak uczestniczyła na zaproszenie przewodniczącego Rady Miasta Stanisława Słysia w spotkaniu z radnymi w związku z kończąca się kadencją. Dyrektorzy instytucji kultury podziękowali radnym oraz prezydentom za 4-letnią współpracę.
- 10 listopada W Saloniku Artystycznym otwarto wystawę rysunku i ilustracji książkowej Joanny Smoli z Dukli. O jej twórczości mówił jej brat Kamil Krowicki, artysta-plastyk oraz Olga Lalić-Krowicka, autorka kilku zbiorów wierszy zilustrowanych przez J. Smołę. Podczas wernisażu komentowano różnorodność tematyczną prac artystki, która zajmuje się również rzeźbą, krawiectwem artystycznym oraz plakatem i reklamą. Na wernisaż przybyło 50 osób.
- 12 listopada W uroczystych obchodach 50-lecia Państwowej Szkoły Muzycznej w Krośnie udział wzięła dyrektor T. Leśniak przekazując list gratulacyjny, własne wydawnictwa KBP oraz wiązanek kwiatów.
- 15-16 listopada Krośnieńska Biblioteka zorganizowała konferencję dla dyrektorów bibliotek powiatowych i miejsko-gminnych realizujących zadania powiatowe pod hasłem „Standardy w bibliotekach publicznych”. Uczestniczyło 25 osób, oprócz kierowników placówek: dr Barbara Budyńska (IKiCz BN), Jan Wołosz, red. naczelny „Bibliotekarza” oraz dr Jerzy Krawczyk – wicedyrektor Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej. W otwarciu konferencji uczestniczył Piotr Przytockki, prezydent Krosna. Obradowano w hotelu „Portius” i Filii nr 6. Konferencję współorganizowali: Zarząd Okręgu SBP i Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie. Uczestnicy konferencji zwiedzili również Bibliotekę Główną.
- 19 listopada M. Bobusia uczestniczył w spotkaniu na temat programu Biblioteka +, które odbyło się w WiMBP w Rzeszowie.
- 23 listopada Spotkanie kadry kierowniczej KBP odbyło się w Saloniku Artystycznym, głównym tematem były procedury wdrażania kontroli zarządczej.
- 24 listopada Swoje wiersze czytał w Saloniku Artystycznym Stanisław Dłuski, poeta, krytyk, historyk literatury, wykładowca na Uniwersytecie Rzeszowskim. Zaprezentował poemat „Dziady iwonickie” opublikowany w ostatnim numerze „Frazy”. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób.

- 25 listopada Odbyło się spotkanie Literackiego Forum Literackiego pod kierunkiem R. Goleń-Tulik
- 25-26 listopada B. Bęben, wicedyrektor Biblioteki uczestniczyła w IX Ogólnopolskiej Konferencji „Regionalne Sieci Współpracy – Strategie, Narzędzia, Realizacje” w Warszawie.
- 26 listopada W. Belcik uczestniczyła wraz z delegacją dyrektorek instytucji kultury z Krosna w obchodach jubileuszowych Muzeum M. Konopnickiej w Żarnowcu.
- 1-31 grudnia „Król Tatr”, wystawa w 190. rocznicę urodzin Tytusa Chałubińskiego, lekarza, badacza przyrody Zakopanego w Wypożyczalni Głównej.
- 8 grudnia Otwarto wystawę prac artystycznych i rzemiosła artystycznego Joanny i Andrzeja Wrzcionków z Iwli k. Dukli. Na wystawie znalazły się m.in. szopka (z 30 figurami uformowanymi ze słomy tzw. szopka karpacka), anioły i dekoracje świąteczne. W wernisażu uczestniczyło 50 osób.
- 10 grudnia M. Król i A. Urbanek uczestniczyły w spotkaniu moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki w WiMBP w Rzeszowie.
- 14 grudnia W Rzeszowie odbyło się seminarium „Współczesna biblioteka – między tradycją a nowoczesnością”, w którym uczestniczyły K. Rij i M. Słowik.
- 15 grudnia W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Grzegorzem Kociubą, poetą, krytykiem literackim i eseistą, nauczycielem polonistą w Tarnobrzegu. Podczas spotkania próbował odpowiedzieć na pytanie, czym jest literatura, czym jest poezja. Czytał wiersze z tomu „Powiększenia. Wiersze 1991-2006” oraz niepublikowane. Uczestniczyła młodzież z Liceum Ogólnokształcącego im. Kopernika w Krośnie (40 osób).
- 15 grudnia W Oddziale dla Dzieci odbył się konkurs recytatorski „Wiersze spod choinki”.
- 15 grudnia W posiedzeniu Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Rzeszowie uczestniczył M. Bobusia, przewodniczący Zarządu Oddziału w Krośnie.
- 16 grudnia Podsumowano XI edycję Krośnieńskiego Konkursu Literackiego skierowaną do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z 7 województw Polski południowo-wschodniej. Prace oceniało jury pod przewodnictwem Leszka Żulińskiego, które nagrodziło i wyróżniło 16 osób. Nagrody wręczali: prezydent Krosna – Piotr Przytocki i wicestarosta Andrzej Guzik oraz w imieniu współorganizatorów konkursu – Andrzej Kosiek (SMZK) i Marek Bobusia (ZO SBP). Obecni byli: Anna Dubiel – przewodnicząca Komisji Kultury, Sportu i Turystyki RM, Teresa Kuźniar – naczelnik Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym, Zygmunt Rysz – naczelnik Wydziału Promocji. Kultury i Sportu UM, Ewa Bukowiecka – rzecznik prasowy Starostwa Powiatowego w Krośnie. Na uroczystości było obecnych 80 osób.

- 28 grudnia W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie noworoczne dla pracowników Biblioteki, po raz pierwszy bez udziału Prezydenta Krosna. Dyrektor T. Leśniak przedstawiła osiągnięcia placówki w mijającym roku podkreślając bogatą działalność kulturalno-oświatową. Były podziękowania, życzenia i poczęstunek.
- 30 grudnia W RCKP odbyło się spotkanie świąteczne, z inicjatywy przewodniczącego Rady Miasta, prezydentów, radnych oraz kierowników jednostek podległych i współpracujących z miastem. W uroczystości wzięła udział dyrektor T. Leśniak.

STYCZEŃ/CZERWIEC 2011

- 1-31 stycznia W Wypożyczalni Główniej prezentowano wystawę pn. „Ludzie polskiej nauki”, dla przypomnienia 100. rocznicy przyznania Nagrody Nobla Marii Curie-Skłodowskiej.
- 7 stycznia Polskie Radio Rzeszów wyemitowało w magazynie „Okolice kultury” audycję poświęconą promocji literatury najnowszej w KBP. Wywiadu udzieliły: T. Leśniak – dyrektor Biblioteki i M. Machowicz, koordynatorka projektu (treść nagrania dostępna na stronie KBP).
- 10 stycznia zmarł Tadeusz Przybyła, bibliotekarz, w l. 1964-1984 pracownik Biblioteki
- 11 stycznia W spotkaniu jubileuszowym z okazji 20-lecia Przedszkola nr 8 udział wzięła T. Leśniak. Przekazano list gratulacyjny, kwiaty i wydawnictwa książkowe dla dzieci.
- 12 stycznia Otwarto wystawę malarstwa Stanisława Chomiczewskiego, wybitnego artysty zamieszkałego w Beskidzie Sądeckim. Na wernisaż przybyło ok. 80 osób, w tym krośnieńscy przyjaciele artysty.
- 13 stycznia W Saloniku odbyła się promocja III almanachu literackiego Stowarzyszenia Nauczycieli w Krośnie zatytułowanego „Teraźniejszość w słowie”, w którym zamieszczono wiersze Danuty Drzewickiej, Józefa Janowskiego, Krzysztofa Grabonia, Krystyny Kulman, Zofii Tomkiewicz, Ewy Zajdel i Władysława Zatwarnickiego. Uczestniczyło 30 osób.
- 26 stycznia W cyklu „Środa Literacka” uczestniczył Jan Adam Borzęcki, poeta, prozaik i publicysta z Sandomierza. Na spotkanie przybyło 25 osób.
- 31 stycznia Posiedzenie (pierwsze w nowym składzie po wyborach samorządowych) Komisji Kultury, Sportu i Turystyki Rady Miasta Krosna. Dyrektor T. Leśniak zaprezentowała działalność KBP oraz omówiła główne problemy dotyczące funkcjonowania instytucji.
- 1-28 lutego „Poszukiwacz tajemnicy mistrzów”, wystawa książek w 170. rocznicę urodzin Auguste’a Renoira, malarza impresjonisty, w Wypożyczalni Główniej.

- 2-4 lutego Przeprowadzono remont sufitu w Saloniku Artystycznym (z powodu awarii – odpadnięcie) oraz pomalowano wnętrze.
- 9 lutego Otwarto pokonkursową wystawę „Leśne fotografie 2010”, a w Czytelni odbyło się wręczenie nagród laureatom nagrodzonych prac. Organizatorem konkursu jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, a finałowa uroczystość od 2007 r. odbywa się w KBP.
- 23 lutego W cyklu „Środa Literacka” w Saloniku gościła Sarah Luczaj, Angielka zamieszkała w Rzepniku k. Krosna, poetka i tłumaczka. Jej wiersze czytali uczniowie krośnieńskiego Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika, a wysłuchało ich 60 uczestników spotkania.
- 1-31 marca „Obserwator i pamflecista”, wystawa książek w Wypożyczalni w 100. rocznicę urodzin Stefana Kisielewskiego, publicysty, pisarza, krytyka muzycznego i kompozytora.
- 9 marca Wernisaż malarstwa Marka Wiatra z Jedlicza, śpiewaka, malarza, organizatora festiwalu operowych w Krośnie i Żarnowcu, przybyło 55 osób.
- 10 marca W Czytelni odbyło się spotkanie z Anną Milewską, aktorką teatralną i filmową, która opowiadała i promowała swoją książkę „Życie z Zawadą”. Aktorce towarzyszył Bogdan Roszkowski, poeta i tłumacz literatury szwedzkiej zamieszkały w Iwoniczu-Zdroju. Uczestniczyło 65 osób.
- 11 marca Rozpoczął się remont i zabudowa palarni na II piętrze obok Czytelni.
- 17 marca W Oddziale dla Dzieci podsumowano konkurs plastyczny pod nazwą „Wiosenny ogród” oraz otwarto wystawę nagrodzonych prac podczas Wiosennego Wernisażu Dziecięcego.
- 17 marca W Filii nr 7 odbył się konkurs recytatorski z okazji Światowego Dnia Poezji zatytułowany „Wiersze Marii Konopnickiej”, w którym prezentowali się uczniowie szkoły podstawowej z Turaszówki.
- 22 marca W Oddziale dla Dzieci przeprowadzono konkurs pięknego czytania z cyklu „Czytam, bo lubię – wiosna”. W dziewiątej jego edycji uczestniczyło 46 uczniów szkół podstawowych z Krosna.
- 23 marca W Saloniku odbyło się spotkanie z Lam Quang My, wietnamskim poetą zamieszkałym w Polsce, uczestniczyło 30 osób. Spotkanie to było częścią projektu „W obiektywie słów – promocja literatury najnowszej”.
- 24 marca „Wiosenne wierszowisko”, konkurs recytatorski w Filii nr 2 w Suchowole dla uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej nr 5.
- 24 marca W Oddziale dla Dzieci podsumowano konkurs literacki „Wiersze pełne kwiatów”. W konkursie przeznaczonych dla młodzieży kl. IV-VI wzięło udział 40 uczniów.
- 24 marca W Czytelni zorganizowano wykład dr Doroty Kozickiej na temat „Literatura czy literaturka. Jak czytać nową polską prozę”, również w ramach projektu „W obiektywie słów – promocja literatury najnowszej”. Wykładu wysłuchało 95 uczniów krośnieńskich szkół średnich.

- 25 marca Konkurs recytatorski „Przegląd twórczości Miłosza” odbył się w Filii nr 7 w Turaszówce.
- 30 marca W Czytelni odbyło się seminarium dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi „Wychowanie przez czytanie”. Uczestniczyły : Elżbieta Olszewska, dyrektor programowy Fundacji ABC XXI – Cała Polska czyta dzieciom, Małgorzata Chojecka, koordynatorka Programu Nauczania Wartości i portalu TakWartoŻyć.pl. Seminarium w ramach projektu „Pasja czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego”.
- 1-30 kwietnia „Legends opery” – wystawa książek w Wypożyczalni Główniej.
- 1 kwietnia W Oddziale dla Dzieci przeprowadzono konkurs małych form teatralnych pod hasłem „Baśniowa rewia mody u Calineczki”. Wzięło w nim udział 10 zespołów teatralnych ze szkół podstawowych nr 6, 7, 8, 14 i Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Krośnie.
- 7 kwietnia W ramach obchodów Roku Miłosza w Czytelni odbyła się sesja popularnonaukowa zorganizowana przez Oddział SBP w Krośnie oraz krośnieńską Bibliotekę. Udział wzięli: Andrzej Franaszek, red. działu kulturalnego Tygodnika Powszechnego, dr Stanisław Dłuski (Uniwersytet Rzeszowski) i dr hab. Joanna Zach (Uniwersytet Jagielloński). Wykładów wysłuchało 130 uczniów krośnieńskich szkół średnich.
- 7 kwietnia W Czytelni zorganizowano wystawę fotograficzną „Między Wilnem a Świtezią” poświęconą Czesławowi Miłoszowi. Autorem zdjęć jest Stanisław Materniak, a wystawa towarzyszyła sesji popularnonaukowej o Miłoszu.
- 7-8 kwietnia KBP wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Krościenku Wyżnym zorganizowały szkolenie na temat programu bibliotecznego MAK+. Program prezentowali pracownicy Instytutu Książki BN: Anna Drożdziel, Tomasz Cieślak i Jakub Salamon.
- 13 kwietnia W Saloniku Artystycznym otwarto wystawę malarstwa Małgorzaty Adamkowskiej z Krosna, uczestniczki Otwartej Pracowni przy RCKP. Na wernisaż przybyło 60 osób.
- 15 kwietnia Warsztaty literackie dla młodzieży pod hasłem „Odbite w słowach” prowadził w Saloniku Artystycznym Grzegorz Kociuba, poeta i krytyk literacki z Tarnobrzega. Uczestniczyło 22 uczniów szkół średnich.
- 18 kwietnia W Oddziale dla Dzieci przeprowadzono konkurs recytatorski dla uczniów klas I pod hasłem „Wielkanocne rymowanki”. Wiersze recytowało 42 uczniów ze szkół podstawowych nr 1, 3, 6, 8, 10, 14 i 15.
- 19 kwietnia W Czytelni odbyło się spotkanie z Krzysztofem Petkiem, pisarzem, reportażystą, organizatorem obozów i szkół przetrwania. Uczestniczyło 90 uczniów.
- 27 kwietnia W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Małgorzatą Niezabitowską, dziennikarką, pisarką, rzeczniczką rządu T. Mazowieckiego. Spotkanie prowadziła dr Zofia Bartecka, uczestniczyło 40 osób.
- 27 kwietnia B. Bęben odebrała wyróżnienie dla KBP w konkursie Mistrz promocji Czytelnictwa 2010. Uroczystość odbyła się w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie.

- 1-31 maja W Wypożyczalni Główniej wystawa pod hasłem „Polskie konstytucje” z okazji 220. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
- 8-15 maja W KBP i filiach miejskich odbywały się imprezy kulturalne w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek pod hasłem „Biblioteka zawsze po drodze – nie mijam – wchodzę”.
- 9 maja W Filii nr 4 odbyło się spotkanie z Łukaszem Zabdyrem, autorem komiksów, rysownikiem i ilustratorem (w ramach projektu „Pasja czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego”).
- 10 maja Grzegorz Kasdepke, autor książek dla dzieci spotkał się z czytelnikami w Oddziale dla Dzieci i Filii nr 4.
- 10 maja W Filii nr 6 – Centrum Multimedialnym odbyło się spotkanie z Marzeną Filipeczak, podróżniczką, dziennikarką (w ramach projektu „W obiektywie słów”).
- 11 maja W Saloniku otwarto wystawę rzeźby Bogusława Iwanowskiego z Tyrawy Wołoskiej. W dniu wernisażu obejrzało ją 50 osób.
- 11 maja W Oddziale dla Dzieci odbył się konkurs recytatorski wierszy Czesława Janczarskiego przeznaczony dla 6-latków ph. „Gdzie mieszka bajeczka”. Uczestniczyły dzieci z przedszkoli: nr 1, 5, 8 i Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa.
- 11 maja Rozpoczął się kiermasz książki „Tanie czytanie”, który urządzono w szatni Biblioteki Główniej. Sprzedaż prowadzi M. Kaczorowska (do 10 czerwca).
- 12 maja W Czytelnii odbyło się spotkanie z Tomaszem Różyckim, poetą, krytykiem i tłumaczem. Uczestniczyło 100 uczniów krośnieńskich szkół.
- 13 maja W Czytelnii ponad 100 uczniów szkół podstawowych Krosna obejrzało spektakl „Pinokio” zrealizowany przez teatr „MER” z Łodzi (w ramach projektu „Pasja czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego).
- 13 maja W szkoleniu „Profesjonalny sekretariat. Instrukcja kancelaryjna. Instrukcja archiwalna. Skargi i wnioski”, zorganizowanym w Rzeszowie przez firmę „Grupa Ergo”, uczestniczyła M. Róg.
- 23 maja W Saloniku Artystycznym obradowała Komisja Kultury, Sportu i Turystyki Rady Miasta Krosna.
- 25 maja W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Michałem Jagiełło, pisarzem, publicystą i taternikiem. Uczestniczyło 40 osób.
- 31 maja Małgorzata Flis, malarka i ilustratorka książek dla dzieci prowadziła warsztaty plastyczne w Oddziale dla Dzieci, w ramach projektu „Pasja czytania – animacja czytelnictwa dziecięcego”.
- 3 czerwca Michał Rusinek, literaturoznawca, tłumacz i autor książek dla dzieci spotkał się z gimnazjalistami w Oddziale dla Dzieci KBP, wygłosił wykład na temat retoryki.
- 3 czerwca W Ogródku Jordanowskim przy ul. Grodzkiej w Krośnie odbył się piknik literacki pod hasłem „Czytanie się liczy” zorganizowany przez Krośnieńską Bibliotekę i Świetlicę Terapeutyczną, w którym uczestniczyło 200 dzieci.

- 6 czerwca W Czytelni odbyło się spotkanie z Barbarą Gawryluk, pisarką i dziennikarką z Krakowa, autorką książek dla dzieci.
- 7 czerwca Krośnieńska Biblioteka gościła grupę bibliotekarzy Biblioteki Głównej Politechniki Rzeszowskiej.
- 8-10 czerwca G. Ziembicka, kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów uczestniczyła w Warsztatach Języka Hasel Przedmiotowych BN i UKD w Bibliotece Narodowej w Warszawie.
- 8 czerwca Otwarto wystawę malarstwa Józefa Franczaka w Saloniku Artystycznym Biblioteki.
- 14 czerwca W seminarium na temat nowoczesnego warsztatu informacyjnego w bibliotekach publicznych w WiMBP w Rzeszowie uczestniczyli: J. Łach i S. Wójtowicz.
- 20 czerwca
– 8 lipca Rozpoczął się remont pomieszczeń Biblioteki przy ul. Wojska Polskiego (malowanie pomieszczeń Działu Opracowania Zbiorów, Administracji, Księgowości oraz Czytelni), wykonano część nowych mebli do w/w pomieszczeń.
- 29 czerwca T. Leśniak uczestniczyła w posiedzeniu Zarządu Okręgu SBP w Rzeszowie.
- 30 czerwca
– 1 lipca M. Adamek-Jurczak i G. Połomicz (oboje z Pracowni Digitalizacji) uczestniczyli w szkoleniu „Projekt digitalizacyjny dla małych i średnich instytucji kultury” w Warszawie.

Zest. i oprac. W. Belcik, T. Leśniak

Wydawca:

Krośnieńska Biblioteka Publiczna

*ul. Wojska Polskiego 41
38-400 Krosno
tel.: 432 13 70, 432 13 56, 432 52 35
fax: 436 88 82
e-mail: biblioteka@kbp.krosno.pl*

Redaguje Zespół:

*Wanda Belcik, Teresa Leśniak,
Monika Machowicz, Stanisław Wójtowicz*

**Krośnieńska
Biblioteka
Publiczna**